

WAASAN PÄIVÄLEHTI

Victoria ja Daniel tapasivat vaasalasia

© City of Vaasa/Guillame Roujas

PAIKALLISUUTISET

VAASA

Vaasassa etsitään talviagentteja – nyt kaupunkilaiset pääsevät testaamaan talvihoitoa

Onko Vaasassa helppo kävellä ja pyöräillä talvella? Entä miten toimivat pääreitit silloin, kun lunta, jäätä ja liukkaita riittää? Vaasan kaupunki etsii nyt innokkaita liikkujia ”talviagenteiksi” arvioimaan talvikunnossapidon laatua ja esteettömyyttä.

Talviagentit havainnoivat kävelyn ja pyöräilyn pääreittien olosuhteita ja raportoivat niistä. Saatujen havaintojen perusteella talvikunnossapitoa voidaan kehittää. Erillisiä matkoja ei tarvita: tavalliset työ-, asiointi- ja vapaa-ajan matkat sekä kävely- ja pyöräilylenkit riittävät.

Tänä talvena kaupunki haluaa saada entistä monipuolisemman kuvan talviliikkumisen sujuvuudesta. Mukaan toivotaan siksi jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden lisäksi myös rollaattorin tai pyörätuolin käyttäjiä sekä lastenvaunujen kanssa liikkuvia. Näin voidaan arvioida, kuinka esteettömiä reitit todella ovat erilaisissa tilanteissa.

Talviagenttitoimintaa on järjestetty Vaasassa jo kahden talvikauden ajan. Kaudella 2025–2026 mukana oli peräti 180 jalankulkijaa ja pyöräilijää.

Uudet talviagentit saavat koulutuksen, jossa kerrotaan arvioitavista reiteistä ja arviointiperusteista. Raportointi on kaupungin mukaan nopeaa ja helppoa.

Toiminta kuuluu Vaasan pyöräilyallianssiin. GRK vastaa tehostetun talvikunnossapidon urakasta ja Sitowise asiakastytytyväisyyden mittaamisesta talviagenttien avulla. Vaasan kaupunki järjestää koulutukset ja mahdolliset tapaamiset.

Talviagentiksi voi ilmoittautua 20. syyskuuta 2026 mennessä. Aktiivisten agenttien kesken arvotaan kuukausittain palkinnoksi lahjakortteja. Lähde: Vaasan kaupunki

Tuhkarokko
Sivu 12

Kaupuninteatterin syksy
Sivu 4

TÄNÄÄN

PÄÄKIRJOITUS

Laumaimmunitteetti on yhteinen suojamme

Kun tuhkarokko nyt on ilmestnyt Ruotsissa ja yksi tapaus on jo saavuttanut Suomen, meidän on hyvä muistaamuistutetaan yksinkertaisen totuus: viruksia ei kiinnosta rajoja. Se, mikä suojaa meitä, ei ole pelkästään yksilörokotus – vaan laumaimmunitteetti.

Laumaimmunitteetti tarkoittaa, että niin suuri osa väestöstä on immuuni, ettei tauti voi levitä. Erittäin tarttuvassa tuhkarokossa vähintään 95 prosenttia on suojattava. Sitten infektio loppuu. Virushiukkaset löytävät yksinkertaisesti liian vähän alttiita ihmisiä, joiden kimppuun hypätä.

Siksi lähes kaikkien täytyy ottaa rokote. Ei siksi, että rokotuksen ottaja olisi välttämättä itse kaikkein haavoittuvin, vaan siksi, että suojellakseni niitä, jotka eivät voi. Alle vuoden ikäiset vauvat, raskaana olevat naiset, heikentyneet immuunijärjestelmät sekä harvat, jotka

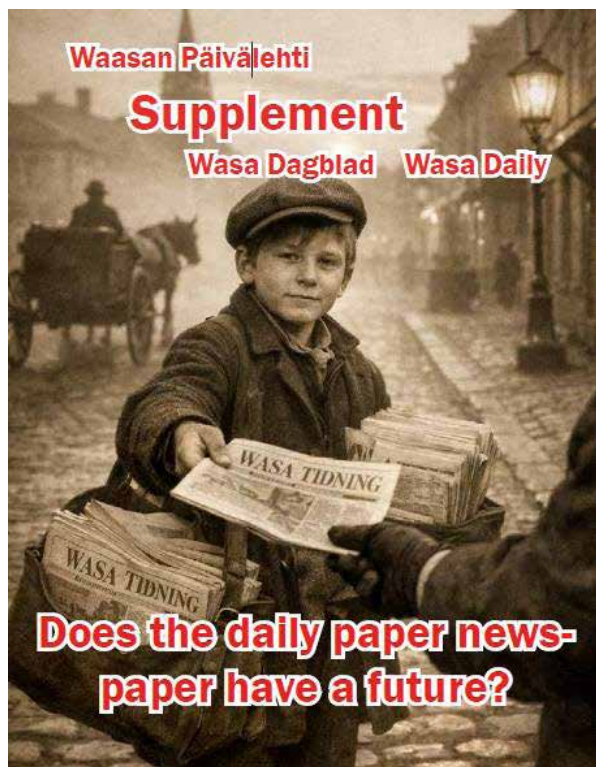
eivät lääketieteellisistä syistä siedä rokotetta. He elävät turvallisesti vain niin kauan kuin me muut teemme osamme.

Kun rokotuskattavuus vähenee – kuten monilla alueilla Suomessa – aukot avautuvat. Sitten riittää, että festivaali, lautta tai koulu saa taudin taas leviämään. Historia osoittaa, ettei se ole teoriaa. Tuhkarokko voi aiheuttaa keuhkokuumetta, aivotulehdusta ja harvinaisissa tapauksissa kuoleman. Jopa aiemmin terveillä ihmisillä.

Rokotteen ottaminen ei siis ole pelkästään yksityinen terveysasia. Se on sosiaalinen sopimus. Käytännössä rokotettu henkilö ei levitä tautia pidemmälle. Ne, jotka kieltäytyvät rokotteesta, eivät ota riskiä vain itsensä vuoksi – he ottavat suojan kaikkein haavoittuvimmilta.

Maassa, jossa on hyvä terveydenhuolto ja korkea tietämys, tämän pitäisi olla itsestään selvää. Laumaimmunitteetti on näkymätön verkko meidän kaikkien alla. Se kestää vain niin kauan kuin yhdessä varmistamme, että se on tarpeeksi vahva.

Photo Supplement

WÄRTSILÄ

Wärtsilä ainoana eurooppalaisena maailman kymmenen parhaan joukkoon – akkuvastojen kuningassarja!

Suomalainen teknologiajätti Wärtsilä on noussut maailman kymmenen parhaan akkuenergiajärjestelmien (BESS) integroijan joukkoon. Se on ainoa eurooppalainen yritys Wood Mackenzien ensimmäisessä globaalissa rankingissa. Listalla arvostetaan teknologian kypsyttää, turvallisuutta, toimitusketjun kestävyttä, ESG-suorituskykyä ja taloudellista vakautta. Erityisen tärkeänä pidetään kykyä viedä projektit onnistuneesti maaliin ja tukea asiakkaita koko laitoksen elinkaaren ajan.

– Energiavarastoista on tullut kriittistä infrastruktuuria. Asiakkaat arvostavat yhä enemmän toteutusosaamista, operatiivista suorituskykyä ja pitkäaikaista tukea, sanoo Wärtsilä Energy Storagen presidentti Tamara De Gruyter. Wärtsilällä on yli kymmenen vuoden kokemus ja oma GEMS-ohjelmisto, jolla optimoidaan tuottoja ja luotettavuutta. Ranking vahvistaa, että suomalainen osaaminen pärjää maailman kovimmassa kilpailussa.

Lähde: Wärtsilän tiedote 12.8.2026 / Wood Mackenzie

KAUPUNGINTEATTERI

Tule testiyleisöksi Kaupunginteatteriin – ainutlaatuinen tilaisuus!

Haluatko istua auditoriossa, kun näyttelijät harjoittelevat ensi-iltaa varten? Vaasan kaupunginteatteri etsii nyt testiyleisöä kaudelle 2026–2027. Saat seurata valmistavia harjoituksia täysin ilmaiseksi ja antaa vastineeksi palautetta kokemuksistasi.

Rekisteröityminen on vapaaehtoista eikä sido sinua mihinkään. Teatteri ottaa sinuun yhteyttä tarvittaessa, jopa lyhyellä varoitusaajalla, ja pyrkii jakamaan paikat reilusti. Rekisteröidy lomakkeen kautta vaasa.fi – se vie vain muutamman minuutin. Ilmoittautumisen määräaika on 7. syyskuuta 2026.

Täydellinen tilaisuus teatterin ystäville päästä lähemmäs kullissien takana tapahtuvaa luovaa työtä.
Lähde: vaasa.fi

TYÖNHAKIJAPROFIILI

Uusi vaatimus 1. syyskuuta: Työnhakijoiden on julkaistava

profiili

1. syyskuuta 2026 alkaen useimpien työnhakijoiden on pakko luoda ja julkaista työnhakuprofiili Työmarkkinakeskussessa. Sen tulee sisältää koulutusta, kokemusta, taitoja ja tavoitteita – ja se on työnantajille näkyvissä anonyymisti jopa kuuden kuukauden ajan.

Uusilla työnhakijoilla on yleensä 15 työpäivää rekisteröitymisen jälkeen. Jos profiilia ei julkaista ajallaan, viranomaisen täyttää vähimmäistiedot puolestasi. Voit aina täydentää sitä itse. Poikkeuksia voidaan tehdä, jos sitä ei katsota tarpeelliseksi.

Profiili auttaa työnantajia löytämään sinut – jopa piilotettujen työpaikkojen kohdalla. Asiantuntevaa tukea on saatavilla työvoimapalveluilta.

Lähde: vaasa.fi

KAUPUNGINORKESTERI

Orkesterin jousikvartetti soittaa ilmaiseksi meren äärellä

Tiistaina 25. elokuuta Vaasan kaupunginorkesterin jousikvartetti tarjoaa kaksi ilmassa ilmaista konserttia Vaasan merimuseossa. Ohjelmassa yhdistetään suomalaisia suosikkeja, kuten Stormskärs-Maja ja tango Satumaa, klassikoihin Griegin, Brahmsin ja Schumannilta – sekä argentiinalaisen Por una cabeza.

Konsertit alkavat klo 16 ja 17. Osoite: Sundsgatan 27, Vaasa. Muusikot: Maano Männi ja Denice Djerassi (viulu), Nana Raitaluoto (alttoviulu) ja Vladimir Reshetko (sello).

Tule nauttimaan klassisesta musiikista merinäköalalla – ilmainen sisäänpääsy!

Lähde: vaasa.fi

VAASAN LIIKENNE

Työpaja: Vaikuta siihen, miten toimimme kestävästi Vaasassa

Haluatko enemmän jalankulku- ja pyöräteitä, parempaa joukkoliikennettä vai enemmän sähkön vaihtoehtoja? Vaasan kaupunki järjestää työpajan keskiviikkona 2. syyskuuta klo 16.30–19.00 Alma Adult Education Centren juhlasalissa, Raastuvankatu 31.

Ideoita hyödynnetään kestävä liikenteen ohjelman päivittämisessä. Tavoitteena on muun muassa ilmastoneutraalius vuoteen 2030 mennessä. Esityksiä suomeksi, materiaalia ruotsiksi – osaat puhua molempia kieliä. Jotain syötävää ja juotavaa sisältyy hintaan.

Ennakoilmoittautuminen vaaditaan viimeistään 24. elokuuta vaasa.fi linkin kautta. Paikkojen määrä on rajallinen.

Lähde: vaasa.fi

VAASA

Uudet pyörähuoltoasemat – korjaa pyöräsi tiellä

HYVINVOINTIALUEET

OPISELIJOIDEN TERVEUS

“Iso muutos toisen asteen terveystarkastuksiin – nuorten hyvinvointi keskiöön 2026”

Toisen asteen opiskelijoiden terveystarkastuksiin on tulossa merkittävä uudistus, joka astuu voimaan syksyllä 2026. THL:n tuoreen tiedotteen mukaan tavoitteena on tasata alueellisia eroja ja vahvistaa nuorten hyvinvointia entistä järjestelmällisemmin.

Nykytilanne on kirjava: osassa kunnista opiskelijat saavat laajat tarkastukset, kun taas toisaalla tapaamiset ovat satunnaisia. Uudistuksessa jokaiselle opiskelijalle tehdään yksilöllinen terveydentilan arvio, ja oppilaitoksissa lisätään tukea mielenterveyteen, elämäntapoihin ja opiskelukyvyn vahvistamiseen.

Erityistä huomiota kiinnitetään ammatillisen koulutuksen opiskelijoihin, joilla THL:n mukaan on keskimäärin enemmän terveyshaasteita kuin lukiolaisilla. Uudistus lupaa nopeampaa jatko-ohjausta niille, jotka sitä tarvitsevat, sekä tiiviimpää yhteistyötä opiskeluhuollon kanssa.

Tarkastukset toteutetaan valtakunnallisesti lukuvuoden 2026–2027 aikana.

Lähde: THL

POHJANMAAN HYVINVOINTIALUE

VIHDOKIN! Hammashoidon painajainen ohi Pohjanmaalla – 800 000 euron sakot vältettiin täpärästi

Oli kriisi, kaaos ja pitkiä, tuskallisia jonoja. Keväällä hälytyskellot soivat: Valviran mukaan Vaasan, Laihian, Mustasaaren ja Maalahden hammashuollossa oli vakavia puutteita, ja hoitoon pääsy kesti aivan liian kauan. Valvira uhkasi valtavalla 800 000 euron sakolla. Mutta nyt painajainen on muuttunut upeaksi menestystarinaksi Pohjanmaan hyvinvointialueella! Sankarillisella iltatyöllä ja viikonloppuvuoroilla – sekä oman väsymättömän henkilökunnan että ostopalveluiden voimin – jonot on saatu vihdoin purettua. Pahiten kriisi iski Vaasaan, jossa hammaslääkäreitä puuttui pahimmillaan peräti kymmenen.

– Olemme erittäin tyytyväisiä, että jonotilanne on hallinnassa. Kun potilas soittaa, hänelle annetaan heti aika, eikä häntä enää passiteta jonottamaan, huokaa helpottunut johtava hammaslääkäri **Hanna Kangasmaa**.

Alueylihammaslääkäri **Petra Kari** vahvistaa, että intensiivinen rekrytointi on tuottanut tulosta ja uusia ammattilaisia on saatu palkattua Vaasan yksiköihin. Tänäa henkilökuunta hengittää vapaasti ja potilaat hymyilevät. Tiukan hoitotakuun mukaan hoidon tarpeen arvio ja hoitoon pääsy onnistuvat nyt lain vaatimassa kuudessa kuukaudessa.

Suomen hammashoidon kriisi on ollut tiedossa oleva kansallinen ongelma, jota on ruokkinut

sitkeä pula koulutetusta henkilöstöstä ja resursipula hyvinvointialueilla. Mutta Pohjanmaalla on nyt osoitettu konkreettisesti, että päättäväisyys, tiimityö ja kova uurastus palkitaan. Nyt potilaiden ei tarvitse kärsiä hammassärystä epätietoisuudessa, ja hyvinvointialue säästyy valtavilta sakoilta. Todellinen valonpilkahdus illan uutisiin!

Lähde: Pohjanmaan hyvinvointialue

VESIROKKOROKOTUS

Maksuton vesirokkorokote laajeni aikuisille – yli 50-vuotiallie yleensä tarpeeton

Moni aikuinen voi nyt saada tärkeän lisäsuojan maksutta. Pohjanmaan hyvinvointialue tarjoaa 1.8.2026 alkaen maksuttoman vesirokkorokotteen aikuisille, jotka eivät ole sairastaneet vesirokkoa tai joilta puuttuu kahden rokoteannoksen antama suoja.

Rokote ehkäisee vesirokon lisäksi vakavia jälkitauteja, kuten keuhkokuumetta, aivotulehdusta ja ihon bakteeritulehduksia. Erityisen suositeltava se on raskautta suunnitteleville, voimakkaasti immuunipuolustusta heikentävää hoitoa aloittaville, vuosina 2000–2005 syntyneille sekä terveydenhuollon työntekijöille.

Useimmat yli 50-vuotiaat eivät tarvitse rokotetta, sillä he ovat sairastaneet vesirokon lapsuudessa. Rokotussarjaan kuuluu kaksi annosta, joiden väli on vähintään kolme kuukautta. Ajan voi varata chatin, puhelimen tai terveystaseman ajanvarauksen kautta. Uudistus kuuluu kansalliseen rokotushjelmaan.

Aika ja paikka: Alkaen 1.8.2026, Pohjanmaan hyvinvointialueen terveystasukset.
Lähde: Pohjanmaan hyvinvointialue

POHJANMAAN HYVINVOINTIALUE

Historiallinen uudistus Vaasassa – synnyttäminen muuttuu maksuttomaksi 1. elokuuta alkaen

VAASA – Perheentisäyksen odottajille on luvassa iloisia uutisia. Vaasan keskussairaalaassa synnyttäminen muuttuu maksuttomaksi 1. elokuuta 2026 alkaen. Kokeilu jatkuu vuoden 2027 loppuun saakka, ja kyseessä on yksi Suomen ensimmäisistä tämänkaltaisista hankkeista.

WAASAN PÄIVÄLEHTI
Melkein kaikki mitä haluat tietää 14 sivulla
vpress.fi

UUTISET

Vaasaan on avattu kolme uutta pyörähuoltoasemaa. Täällä voit täyttää renkaita, kiristää muttereita ja tehdä pieniä säätöjä kesken kierroksen. Työkalut on kiinnitetty johdoilla ja alueilla on kameravalvonta.

Asemat sijaitsevat: • Metvikpuisto (Järvenkatu 11, Café Metlahden vieressä) • Strampen-pysäköintialue Sisäsatamassa (Rantakatu 7) • Pyörähalli Matkailukeskuksessa (Ratikatu 14)

Pyörä ripustetaan korjaustelineeseen kätevää huoltoa varten. Sijoitus, joka vastaa asukkaiden toiveisiin ja tekee pyöräilystä entistä sujuvampaa.

Lähde: vaasa.fi

MAALAHTI ja MUSTASAARI

Sosiaalinen keskiviikko – yritykset ja työnhakijat tapaavat

Keskiviikkona 16. syyskuuta klo 18–20 järjestetään Social Wednesday – Meet & Connect Mustasaari Education Campuilla Smedsbyssä. Tapahtuma on suunnattu paikallisille yrityksille ja kansainvälisen taustan omaaville työnhakijoille.

Ohjelmaan kuuluu tervetuliaissanoja, inspiroivia puheita työnantajilta ja uusilta suomalaisilta, seurustelua ja kahvia. Tavoitteena on laskea työelämän kynnystä kasvokkain tapahtuvien tapaamisten kautta.

Yritykset rekisteröityvät viimeistään 2. syyskuuta malax.fi-päivän linkin kautta. Työnhakijat osallistuvat kutsusta. Paikkoja on rajallisesti. Yhteystenkilö: Pamela West-Masilwa, 040 655 1864.

Lähde: malax.fi

MAALAHTI

Mihin haluat uuden kirjaston - vastaa kyselyyn

Malax suunnittelee Yttermalax-kirjaston siirtämistä Kom-mungårdeniin. Tavoitteena on avoin tila, jossa kirjastot, demokratia, taide ja kulttuuri kohtaavat.

KAUPUNGINTEATTERI

Rohkeus räjäyttää Vaasan kaupunginteatterin – tällaisia hittejä on luvassa!

Kuvassa Marco Bjurström ja Tinakenkäytön näyttelijöitä

Vaasan kaupunginteatteri kutsuu yleisön rohkeuden aikakauteen. Kausi 2026–2027 lupaa näyttämölle tarinoita, jotka eivät pelkää iskeä suoraan tunteisiin, naurattaa raivoisasti ja haastaa katsojaa pohtimaan tulevaisuutta. Teatterinjohtaja Seppo Välinen tiivistää hengen täydellisesti: ”Elämme muutosten aikakautta. Tarvitaan rohkeita ihmisiä, tekoja ja tarinoita.”

Syksy käynnistyy pommilla. Torstaina 13.8.2026 avajaisissa maisteltiin jo tulevaa, ja 10.9.2026 Romeo-näyttämöllä syttyy kantaesitysmusikaali *Tinakenkäyttö*. Kaija Koon elämästä ammentava teos yhdistää faktaa ja fiktiota, kasvua ja selviytymistä. **Marco Bjurströmin** ohjaus lupaa tuttuja hittejä, vahvoja tunteita ja näyttävää musikaaliloistoa – juuri sellaista, josta puhutaan vielä pitkään.

Lokakuussa nauru raikaa entistä kovemmin. 8.10.2026 sama Romeo-näyttämö täyttyy kansainvälisestä menestysfarssista *Näytelmä joka menee pieleen*. Sari Siikan-derin ohjaama fyysinen komedia takaa yllättäviä tilanteita ja tarkkaa ajoitusta. Jos et ole nähnyt, milloin teatteriesitys menee täydellisesti pieleen, nyt on tilaisuus.

Perheille on tarjolla lämpöä ja joulutunnelmaa. 19.11.2026 alkaen Julia-näyttämöllä nähdään *Viirun ja Pesosen joulu*. Seppo Välinen ohjaama esitys tuo rakastetut hahmot koko perheen yhteiseksi elämyk-

seksi.

Kevät tuo vielä isomman yllätyksen. 11.2.2027 Julia-näyttämöllä ensi-iltansa saa uusi kotimainen kantaesitys *Wasalandian vahakabinetti*. Vaasan kaupunginteatterin, Pohjanmaan tanssin aluekeskuksen ja Vaasan ammattikorkeakoulun yhteistutanto kertoo, miten huvipuiston unohdetut älyvahanuket heräävät henkiin. Otto Nybergin ohjaus on rohkea kokeilu, jota rahoittavat Uudet klassikot -rahasto ja Nii-lo Helanderin Säätiö.

Jännitystä kaipaaville on luvassa klassikkoa: Agatha Christien *Hiirenloukku* valtaa Romeo-näyttämön 18.2.2027 alkaen. Riku Innamaan ohjaama murhamysteeri pitää otteessaan viimeiseen paljastukseen saakka.

Lisäksi kauden mausteeksi saadaan Hal-loween Blues 31.10.2026, ANI:n Tuhlaaja-poika-konsertti 6.11.2026 sekä tammi-kuussa 2027 Yhteisin sävelin -konsertit (28.–29.1.) yhdessä Vaasan kaupunginorkesterin kanssa.

Rohkeuden kausi on avoinna kaikille. Vaasa ei pelkää uutta – ja se näkyy. Liput ja lisätiedot löytyvät teatterin sivuilta. Tämä on kausi, josta ei kannata jäädä paitsi!

Lähde: Vaasan kaupunginteatteri

Nyt kunta haluaa tietää, mitkä toiminnot asukkaiden mielestä ovat tärkeimpiä. Vastaa kyselyyn viimeistään 30. elokuuta malax.fi:n linkin kautta.

Mielipiteesi vaikuttaa siihen, miten tuleva kirjasto suunnitellaan – hyödynnä tilaisuus vaikuttaaksesi!

Lähde: malax.fi

MAALAHTI

Kulttuurikokoukset alkavat eteläisessä Pohjanmaassa – ensimmäinen kokous Maalahdessa

Kaskisgen, Korsnäsän, Kristiinankaupungin, Maalahden ja Närpiön kulttuuritoimijoilla on nyt yhteinen kokoontumispaiikka. Säännöllisiä kokouksia järjestetään kahden kuukauden välein eri kunnissa.

Ensi-iltatilaus pidetään maanantaina 7. syyskuuta klo 9–11 Malaktassa Maalahdessa. Ohjelmassa: kansanedustaja Mikko Ollikainen, käynnissä olevien projektien esittely ja yhteiskeskustelu. Aamukahvi tarjoillaan.

Lisätietoja löytyy Facebook-tapahtumasta. Tervetuloa rakentamaan verkostoja ja yhteistyötä!

Lähde: malax.fi

BERGÖ

Unelmien harjoituspäivä Bergössä – kokeile melontaa ja muuta

Keskiviikkona 26. elokuuta klo 17.30–19.30 on toimintaa Bergön uimarannalla. Ohjelmassa: melonta, minigolf, lentopallo ja liikkumisrata.

Melonta tapahtuu kahdella opastetulla kierroksella (17.30 ja 18.30). Rajoitettu määrä kajakkeja, saapumisjärjestyksessä. Alle 12-vuotiaat lapset melomaan vanhemman kanssa. Kaikki varusteet ovat paikoillaan – pukeudu sään mukaan ja vaihda vaatteet.

Tapahtuma on maksuton eikä vaadi rekisteröitymistä. Se on osa Bergö on the Move -projektia.

Lähde: malax.fi

MUSTASAARI

Kirjastoauto muuttaa aikatauluja – tarkista pysäkki

Maanantaista 24. elokuuta 2026 alkaen Mustasaaren matkapuhelimen uusi aikataulu tulee voimaan. Muutoksia on tehty muun muassa Helsingbyssä, Norra Vallgrundissa, Petsmos-sa ja Vassorissa.

Päivitetty aikataulu on saatavilla ensi viikosta alkaen liikkuvassa kirjastossa, kunnalliskirjastossa ja korsholm.fi/valfard/biblioteket/korsholms-bokbuss.

Varmista, ettet missaa tavallista kierrosta – tarkista uusi aikataulu hyvissä ajoin etukäteen!

Lähde: korsholm.fi

MAALAHTI

Maalahden juhaviikko läh-teee käyntiin: Merenkurkun maailmanperintö täyttää 20 – Bergössä seikkailuja tarjolla 12.-20.9.26!

Syyskuussa Maalahti juhlii Merenkurkun maailmanperintöä, joka täyttää 20 vuotta. Ainutlaatuinen saaristo, joka on ollut Unescon listalla

UUTISET

ASTRONOMIA

ASTEROIDI, JOKA TULEE PELOTTAVAN LÄHEL- LE – Apophis kohtaa Maan perjantaina 13. päivä!

Se kuulostaa tieteiselokuvan alulta: perjantaina 13. huhtikuuta 2029 jättimäinen asteroidi kiittää Maan ohi etäisyydellä, joka astronomisesti on hämmästyttävän pieni.

Asteroidin nimi on 99942 Apophis. Sen halkaisija on noin 340 metriä, ja sen pitkä muoto ulottuu vähintään 450 metriin. Tämä vastaa suunnilleen Eiffel-tornin korkeutta. Ja se kulkee vain noin 32 000 kilometrin korkeudella Maan pinnan yläpuolella – lähempänä kuin geostationaaristen satelliittien noin 36 000 kilometrin kiertorata.

Mutta älä huoli: Apophis ei iske Maahan. Vuosien huolellisten tutka- ja teleskooppihavaintojen jälkeen NASA on varma, ettei asteroidi aiheuta törmäysriskiä Maan kanssa ainakaan seuraavaan 100 vuoteen.

Silti kokous tulee olemaan upea. Apophis liikkuu taivaalla niin nopeasti, että se voi kulkea lyhyessä ajassa suuremman matkan kuin kuun näennäinen halkaisija. Suotuisissa olosuhteissa se näkyy paljain silmin itäisellä pallonpuoliskolla.

Apophis on niin

sanottu Ateenan asteroidi, mikä tarkoittaa, että sen kiertorata Auringon ympäri on lyhyempi kuin Maan. Se tekee noin 0,9 vuoden kierroksen ja ylittää siten Maan kiertoradan. Maan painovoima vaikuttaa merkittävästi asteroidiin vuonna 2029. Kulun jälkeen sen rata muuttuu hieman: kiertoaika on noin 1,2 vuotta, ja Apophis siirtyy siten niin kutsuttuun Apollo-ryhmään.

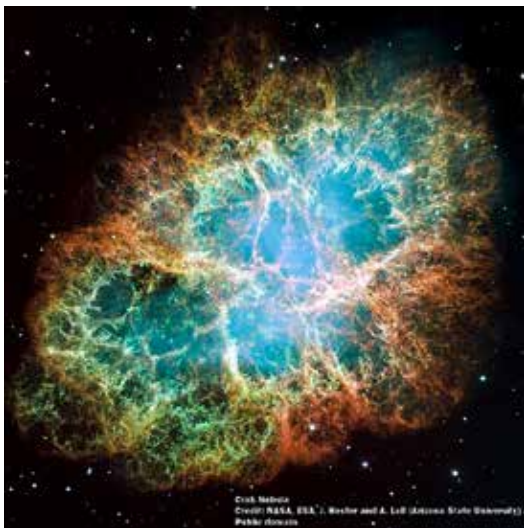
Todella kiehtovaa on, että maa ei vain „kulje“ Apophiksen ohi. Planeettamme vetää asteroidia, vääntää ja muokkaa sitä hieman painovoimallaan. Tutkijat toivovat siis saavansa ainutlaatuisen mahdollisuuden tutkia, miten suuri asteroidi reagoi näin läheisessä kohtaamisessa.

NASAn OSIRIS-APEX, entinen OSIRIS-REx-luotain, joka keräsi näytteitä Bennusta, on myös matkalla Apophikselle ja tutkii asteroidia ohilennon jälkeen. Samaan aikaan ESA suunnittelee Ramses-tehtävänsä.

Perjantai 13. vuonna 2029 ei siis tule olemaan maailmanloppu. Mutta se voi olla yksi aikamme näyttävimmistä tähtitieteellisistä esityksistä.

UNIVERSUMIN SUURIN TUNNETTU RÄJÄHDYS

Kiinalainen tähtitieteilijä havaitsee taivaallisen katastrofin 10. heinäkuuta 1054

KAIFENGIN KUUMUUS on fyysisesti raskas. Se painaa alas. Se läpäisee keisarillisen tähtitieteellisen toimiston kiven. Sisällä päättätieteilijä ja virkamies Shen Kuo ohjaa vesikelloa. Kello on myöhäinen. Taivas on kirkas. Hyvä ilta tarkkailla.

Hän pyyhkäisee taivasta kiilloitetulla pronssisella tähtäyksellä. Tähdet ovat kiinteät. Jatkuvasti tilattu. Kaikki paikoillaan. Se on taivaan tie.

Sitten hän näkee sen.

Uusi vieraileva tähti. Suoraan itään. Kuun talossa Tianguan. Hän merkitsee paikan. Sen ei pitäisi olla siellä. On.

Hän kutsuu nuoremman kirjurinsa. Pojan uniset silmät ovat laajentuneet.

„Kirjaa ylös aika. Nyt,“ Shenin ääni on kuin niskanisku ja sekaisin. „Sijainti: Zeta Taurin itäpuolella. Nerokkuus: parempi kuin Venus.“

Se on epänormaalia valoa. Se heittää himmeitä varjoja tilan kivilaatoille. Se ei välkky. Se on kova, kylmä, läpitunkeva valo.

Viikot kuluvat. Tähti ei ole lähdössä. Se pitää paikkansa. Defiant. Se näkyy myös päivänvalossa. Kaksikymmentäkolme päivää. Taivaan kudokseen on tehty reikä.

Kuiskaa annos. Onko se enne? Keisari on huolissaan. Shen Kuolla ei ole vastauksia. Vain dataa. Hän seuraa sitä. Yö toisensa jälkeen. Se pirun juttu on vain... Siinä.

Sitten, kahdenkymmenen kolmen päivän jälkeen, se katoaa päivänvalosta. Mutta yöllä se on yhä siellä. Häikäisevä, hiljainen vartija.

Kaksi vuotta myöhemmin. 1056. Se on yhä näkyvissä paljain silmin. Jatkuva, polttava kysymys. Shen Kuon raportit kasaantuvat. Kaavio. Kaavio. Hän on pakkomielteinen. Tämä on halkeama kaikessa, mitä hän tietää. Hänen täytyy ymmärtää se.

Eräänä yönä hän näkee, miten asiat muuttuvat. Ei asemissa. Luonnossa.

Näyttää siltä, että... Raaputa pois. Hento, hopeinen sumu alkaa ympäröidä sitä. Kuin kosminen hengitys kylmänä yönä. Se on hienovaraista. Mutta hänen soittimensa ei valehtele. Hän hioo uuden linssin putkel-

leen. Suurempi suurennus. Hän katsoo uudelleen.

Niskakarvat nousevat pystyyn. Se ei ole enää valopilkku. Se on sotkuinen, kaoottinen mustamaalaus. Särkyneen valon pilvi. Se laajenee. Hitaasti. Väistämättä.

Hän ymmärtää. Tämä ei ole synnytys. Se on kuolema. Väkivaltainen, katastrofaalinen loppu. Räjähdys, jonka mittakaavassa hän ei osaa laskea. Hän tarkkailee taivaallisen murhan jälkiseurauksia.

Hän tallentaa kaiken. Asema. Kesto. Himmeän valon muuttuva luonne. Hän kirjoittaa lopullisen raporttinsa keisarille. „Tähti ei ole vieras. Se on ruumis. Taivas itse voi kärsiä. Se voi kuolla.“

Hovin tähtitieteilijät arkistoivat sen. Toinen poikkeama. Mutta Shen Kuolle se on siinä.

Hän istuu observatoriossa pitkään sen jälkeen, kun hänen avustajansa ovat lähteneet. Tähtäinputki on kiinnitetty himmenevään valoon. Kummitus koneessa. Hän miettii tarvittavaa energiaa. Voima. Puhdas, käsitämätön voima.

Hän laskee harjan. Hänen käntensä on vakaa. Mutta hänen mielensä ei ole.

Jos tähti voi kuolla näin... Mitä muuta on mahdollista? Mitä muita lakeja on olemassa? Mitä muuta emme tiedä?

Hän katsoo putken läpi uudelleen. Himmeä, laajeneva pilvi tuijottaa takaisin. Hiljainen, kosminen uhka.

Ja ensimmäistä kertaa järjestyksessä Shen Kuo tuntee kylmyyttä, jolla ei ole mitään tekemistä yöilman kanssa. Tämä muuttaa kaiken. Eikä se ole ohi. Se on yhä olemassa. Ja se kasvaa!

Krabnebulosa

10. heinäkuuta 1054 Maan päivätaivaalla näkyi supernoväräjähdys 23 päivän ajan. Kiinalaiset ja muut tähtitieteilijät kirjasivat sen „vierastähdeksi“. Loput ovat Rapusumu (M1), joka sijaitsee 6 500 valovuoden päässä Härän tähdistössä (Härkä). Sen ytimessä on Crab Pulsar, neutronitähti, joka pyörii 30 kertaa sekunnissa ja muodostuu alkuperäisen tähden romahtaneesta ytimeä. Tämä tapahtuma antoi nykyaikaiselle tähtitieteelle tärkeän mittapuun supernovien ja niiden jäänteiden tutkimisessa. Se on yksi harvoista historiallisista supernovoista, jotka on lopullisesti tunnistettu nykyiseen jätteeseensä.

yhdessä Ruotsin Höga Kustenin kanssa vuodesta 2006, tarjoaa vaellusta, luentoja, viikinkilaivan ja pakopelejä.

12.–20. syyskuuta on tarjolla tietokilpailu 3,5 kilometrin pituisella Bergön eteläisellä vaellusreitillä. Kaikenikäiset voivat osallistua ja voittaa hienoja palkintoja.

Maanantaina 14. syyskuuta valokuvaaja Rasmus Söderholm esittelee kuvia otsikolla ”Kulttuur ja luonto – Merenkurkku 20 vuotta” Bergön seurakuntakodissa. Keskiviik-kona 16. syyskuuta Per-Erik Berglund kertoo väylistä, luotsi- ja pelastusasemista sa-massa paikassa. Molemmat tilaisuudet ovat ilmaisia.

Tiistaina 15. syyskuuta Ann-Sofi Backgren luennoi ”Vahvasta papista” ja torstaina 17. syyskuuta Christoffer Björklund näyttää ”Merenkurkun sanoin ja kuvin” Maalahden kunnantalolla. Molemmat maksavat 15 euroa ja vaativat ilmoittautumisen Maalahti-Korsnäsin kansalaisopiston kautta. Perjantaina 18. syyskuuta on toimintailtapäivä Bredhällanissa: viikinkilaiva Stor-mögha, uusi ponttonisauna, pakopeli ”The Eagle has Landed” ja minigolf. Lauantaina 19. syyskuuta Bergön saaristomarkkinat ja sunnuntaina 20. syyskuuta opastettu retki luonnonoppaan Tuija Warénin kanssa.

Tule juhlimaan ainutlaatuista perintöämme!

Lähde: malax.fi

Tarkemmat tiedot ja ilmoittautumiset: <https://www.malax.fi/nyheter/fira-varldsarvsveckan-i-malax-1220-9>

ARTE MARE

Wasa teater ottaa Arte Ma- ren haltuunsa – galleriasta tulee maaginen näyttelytila elokuussa

4.–30. elokuuta 2026, klo 10–18. Elokuvassa Raipaluodon sillan luona tapahtuu jotain epätavallista: Galleri Arte Mare muuttuu eläväksi teatterimaailmaksi, kun Wasa Teater muuttaa sinne ja muuttaa gallerian omaksi luovaksi näyttelytilakseen.

Osoite: Maailmanperintöportti, Replotvägen 2

Lähde: Mustasaaren kunta

HUVILAKAUDEN PÄÄTTÄJÄI- SET

Elokuun viimeisenä lauan-

UUTISET

MUSEOPÄIVÄ

Ennätysmäärä museoita avaa ovensa tänään Pohjanmaan museopäivänä 23.8

Sunnuntaina 23. elokuuta vietetään Pohjanmaan museopäivää jo kolmatta kertaa. Tänä vuonna mukaan lähtee ennätysmäärä – peräti 33 museota eri puolilta maakuntaa. Ta-voitteena on tuoda esiin Pohjanmaan monipuoliset museot ja vapaaehtoinen kotiseutu-työ laajalle yleisölle..

– Haluamme houkuttaa uusia kävijöitä ja pitää osallistumiskynnyksen matalana. Viime vuonna tapahtuma oli yleisömenestys, kertoo maakuntatutkija Kaj Höglund Vaasan museoista, joka toimii alueellisena vastuumuseona.

Pohjanmaan museopäivä on osa Euroopan kulttuuriympäristöpäiviä, joiden teemana vuonna 2026 on ”Vaalimisen arvoiset”. Saman aikaan museopäivää vietetään myös Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla.

OSALLISTUVAT MUSEOT:

Pirttikylän kotiseutumuseo, Kasitie 4720, Pirttikylä, avoinna klo 12–16

Kuddnäsin museo, Pietarsaarentie 22, Uusikaarlepyy, avoinna klo 12–17

Koivulahden kotiseutumuseo, Koivulahdentie, Mustasaari, avoinna klo 11–16

Kaskisten kotiseutumuseo, Raatihuoneenkatu 48, Kaskinen, avoinna klo 13–15

Kaskisten kalastusmuseum, Kalarannankuja, Kaskinen, avoinna klo 12–16

Merenkurkun venemuseo, Äminnentie, Maalahti, avoinna klo 13–16, ilmainen sisäänpääsy ja kahvitarjoilu

Brinkenin museo, Muiseivägen 5, Maalahti, avoinna klo 13–16, ilmainen sisäänpääsy, ilmaiset opastuskierrokset klo 13.30 ja 15.

Vaasan työväenmuseum, Vapaudentie 27, Vaasa Smedsby Hembygdsförning rf, Sepänkyläntie 253, Mustasaari, avoinna klo 12–15. Oppaita paikalla kertomassa toiminnas-

Brinkens museum i Malax

Kaskö museum

ta, ilmainen sisäänpääsy. Laihian kotiseutumuseo ja Nuukuuren museo, Rundontie 234, Laihia, avoinna klo 12–16. Opastuksia. Laihian sotiemme veteraanien museo, Laihiantie 39, Laihia, avoinna klo 12–18

Vähänkyrön kotiseutumuseo, Kirkonsilta 6 ja Koulumuseo, Merikaarrontie 5, Vähäkyrö, avoinna klo 13–16

Makkara- ja lahtarimuseo ”Toola”, Merikaarrontie 5, Vähäkyrö, avoinna klo 13–16

Pläkkymuseo ”Fyr”, Merikaarrontie 5, Vähäkyrö, avoinna klo 13–16

Hyysikkämuseo, Merikaarrontie 5, Vähäkyrö, avoinna klo 13–16

Kronoby Hembygdsförning, Tolvmansgården, Backfolkvägen 43, avoin-

na klo 12–15

Vanhan Vaasan museo, Kauppiaankatu 10, avoinna klo 10–17

Furiiripuustelli, Taistelutannertie 130, Oravainen, avoinna klo 12–18

Pietarsaaren museo, Malmintalo, Isokatu 2, Pietarsaari, avoinna klo 12–16

Pietarsaaren museo, Näyttelyhalli Tempus, Pietarsaari, avoinna klo 12–16

Vaasan merimuseo, Palsaaren salmi, Vaasa, avoinna klo 12–15

Korsnäsin kotiseutumuseo, Kyrkobylvägen 32, Korsnäs, avoinna klo 13–17

Vaasan 4H-yhdistys ja Alkulan tila, Gripinpolku 1, Vaasa, avoinna klo 13–16

Vaasan Sotaveteraanimuseo, Kirkkopuistikko 22 A, Vaasa, avoinna klo 14–16

Älidens hembygdgård, Nybrännvägen 760, Purmo

Korsnäsin pappilamuseo, Kyrkobylvägen 32, Korsnäs, avoinna klo 12–15

Sundomin kotiseutumuseo, Myrgrundsvägen 467, Vaasa, avoinna klo 13–17

Mortesin talomuseo, Uppbyggd 71, Björköby, avoinna klo 10–16

Björköns venemuseo Svedjehamn, avoinna klo 10–16

Torgaren pappila, Torgarevågen 22, Kruunupyy, avoinna klo 12–15

Hannan tupa, Gerby-Vestervikin kotiseutumuseo, Västerviksvägen 288, Vaasa, avoinna klo 12–17

Virgo arbetarbostadsmuseum, Masugnsvägen 29, Oravainen, avoinna klo 13–16

Meteorita Söderfjärden, Marenintie 294, Vaasa, avoinna klo 12–16

UUTISET

taina on ilotulituksia luvassa – mutta vain tietyissä olosuhteissa

Venetsialais-viikonloppu lähestyy, ja ilotulitukset ovat sallittuja – mutta vain sääntöjen noudattamisella. Se on eräänlainen ”ammu, jos osaat tehdä oikein” -politiikka, jonka tarkoituksena on pitää sekä juhlatunnelma että turvallisuus huipussaan.

Pohjanmaan pelastusosaston alueella raketteja saa ampua 29.8.2026 klo 18.00 – 24.00 ilman erityistä ilmoitusta, mutta ei kaupunkialueilla, asuinalueilla tai rakennusten läheisyydessä. Ja jos Suomen meteorologinen instituutti antaa varoituksen maapalosta, se on täydellinen pysähtyminen – silloin raketit saavat pysyä laatikossa.

Kaikki muistavat myös maalaisjärjen: älä tädä ilotulituksia naapurin grillijuhliin, ja varmista, että sinulla on ämpärillinen vettä lähellä. Ja suojele silmiäsi! Loppujen lopuksi venetsialainen jäätelö on ilon juhla, ei palokunnalle tai silmälääkärille.

VÄHÄKYRÖ

Vähänkyrön kirkko valmistautuu suureen uudistukseen – historiallinen helmi saa uuden elämän

Vähänkyrön tunnettu kirkko aloittaa uuden aikakauden, kun rakennuksessa käynnistyy laaja peruserinns loppuvuodesta 2026. Korjaustyöt jatkuvat koko vuoden 2027 ajan.

VALOKUVAUSKILPAILU

Kuvaa

maailmanperintökohde –

TEKOÄLY

TEKOÄLY

Mitä tekoälyjärjestelmiä kuka tahansa voi käyttää ilmaiseksi? Ja miten ne eroavat toisistaan?

ChatGPT, Gemini, Claude, Copilot, Grok ja DeepSeek. Vain muutama vuosi sitten kehittynyttä tekoälyä löytyi pääasiassa tutkimuslaboratorioista ja suurista yrityksistä. Nykyään lähes kuka tahansa voi avata selaimen, kirjoittaa kysymyksen ja saada apua yhdeltä maailman edistyneimmistä tekoälymalleista – ilman penniäkään maksamista.

Se ei tarkoita, että kaikki olisi ilmaista. Useimmat suuret tekoälypalvelut toimivat freemium-mallilla: perusominaisuudet eivät maksa mitään, kun taas kehittyneimmät mallit, korkeammat käyttöraajat ja jotkut erikoisominaisuudet vaativat tilauksen.

Tässä on yhdeksän tärkeintä järjestelmää.

1. ChatGPT – suuri monipuolinen pelaaja

URL: (<https://chatgpt.com/>)

OpenAI:n ChatGPT on edelleen tunnetuin yleiskäyttöinen tekoälyjärjestelmä ja toimii kuin Sveitsin armeijan digitaalinen veitsi. Se voi kirjoittaa ja muokata tekstejä, kääntää, tiivistää asiakirjoja, analysoida dataa, ohjelmoida, hakea verkosta sekä tulkita kuvia ja muita tiedostoja. Ilmainen versio tarjoaa myös pääsyn kuvanluontiin, äänitoimintoihin ja datan analysointiin, mutta käyttörajoituksin erillään.

ChatGPT on saatavilla myös sovelluksena iPhoneille ja Androidille. Niille, jotka haluavat käyttää tekoälyä moniin eri tarkoituksiin, tämä on silti yksi luonnollisimmista lähtökohdista.

2. Claude – tekstin ja analyysin mestari

URL: (<https://claude.ai/>)

Clauden on kehittänyt American Anthropic, ja hän on saavuttanut erityisen hyvän maineen kirjoittajana, analysoinnissa, pitkissä asiakirjoissa ja ohjelmoijana. Claude osaa lukea ja tulkita kuvia, mutta tässä on tärkeä ero verrattuna esimerkiksi ChatGPT:hen: Claude ei ole ensisijaisesti järjestelmä kuvien luomiseen tekstistä. Anthropic puolestaan on kehittänyt toimintoja esimerkiksi esitysten, asiakirjojen ja visuaalisten projektien luomiseen yhdessä Clauden kanssa.

Ilmainen versio on täysin käytettävissä, ja Claude on saatavilla sekä verkossa että mobiilisovelluksena. Toimittajille, kirjoittajille, tutkijoille ja muille, jotka työskentelevät paljon tekstin parissa, Claude on järjestelmä, jota kannattaa todella kokeilla.

3. Google Gemini – tekoäly, jonka takana on koko Google

URL: (<https://gemini.google.com/>)

Gemini on Googlen merkittävin sijoitus generatiiviseen tekoälyyn ja tiiviisti sidoksissa yrityksen ekosysteemiin. Se voi auttaa kirjoittamisessa, suunnittelussa, ideoinnissa, tiedonhaussa ja analyysissä, ja se voi työskennellä dokumenttien, valokuvien ja muiden materiaalien kanssa. Google on myös lisännyt edistyneitä ominaisuuksia kuvien luomiseen ja muokkauteen.

Niille, jotka jo käyttävät Gmailia, Google Kalenteria, Google Photosia, YouTubea ja muita Googlen palveluita, Gemini on erityisen mielenkiintoinen. Saatavilla on ilmainen versio ja mobiilisovellus. Google kuitenkin muuttaa säännöllisesti, mitkä mallit ja ominaisuudet sisältyvät ilmaiseen tasoon.

4. Microsoft Copilot – tekoäly Microsoftin maailmalle

URL: (<https://copilot.microsoft.com/>)

Microsoft Copilot on yrityksen yleisen tekoälyavustaja ja sitä voidaan käyttää

kysymyksiin, tekstien tuottamiseen, yhteenvetoihin, tiedonhakuun ja luovaan työhön. Se on erityisen mielenkiintoinen niille, jotka jo elävät Microsoftin maailmassa Windowsin, Edgen ja Microsoft 365:n kanssa.

Copilot voi myös luoda kuvia tekstikuvauksista ja muokata kuvia. Microsoft kuvailee kuvanluontia Copilotin ilmaisena ominaisuutena, vaikka käyttörajoitukset ja saatavuus voivat vaihdella palvelun ja liittymän mukaan.

Sovelluksia on iOS:lle ja Androidille, muiden muassa. Windows-käyttäjälle Copilot on siksi yksi helpoimmin saatavilla olevista tekoälyvaihtoehtoista.

5. Perplexity – milloin tekoälyn tulisi etsiä vastaus

URL: (<https://www.perplexity.ai/>)

Hämmennys on hie- man erilaista. Siinä missä ChatGPT ja Claude nähdään ensisijaisesti keskustelukumppaneina, Perplexity on enemmänkin tekoälypohjainen hakukone ja tutkimusavustaja. Se etsii

tietoa verkosta ja esittää vastauksia sekä lähteitä ja linkkejä.

Tämä tekee siitä erityisen hyödyllisen, kun haluat tarkistaa ajantasaiset tiedot tai saada nopean yleiskatsauksen aiheesta. Perushaku on ilmainen, kun taas edistyneemmät ominaisuudet ovat maksullisen version takana. Perplexityssä on nyt myös kuvanluonti, mutta kuvien generointi on Pro-ominaisuus, ei osa tavallista ilmaista tasoa.

Perplexity on saatavilla sekä verkossa että mobiilisovelluksena. Tutkimuksen kannalta se on yksi mielenkiintoisimmista vaihtoehtoista.

6. Grok – tekoäly, joka haluaa olla ajankohtainen

URL: (<https://grok.com/>)

Grok tulee xAI:lta ja on tiiviisti yhteydessä Elon Muskin X-alustaan, vaikka palvelu on nyt saatavilla itsenäisenä tekoälypalveluna. Grok osaa järkeillä, vastata kysymyksiin, etsiä ajankohtaista tietoa, analysoida kuvia ja tiedostoja sekä käsitellä ääntä. Siinä on myös vahvoja luovia piirteitä.

Ja kyllä – Grok osaa luoda kuvia. xAI:n uusimmat Imagine-mallit pystyvät myös sekä luomaan että muokkaamaan kuvia ja videoita.

UUTISET

voita 500 €!

Onko sinulla puhelin täynnä kuvia saaristosta? Nyt ne voivat olla rahan arvoisia. Kvarkenin maailmanperintökohde juhlistaa 20-vuotista taivaltaan valokuvakilpailulla, johon kaikki voivat osallistua. Ota paras mahdollisuutesi – olipa se sitten auringonlasku saariston yllä, hylje katsomassa ylös tai vain täydellinen saariston tunnelma – ja lähetä se sisään. Voittaja saa kotiin 500 euroa.

Tarkat säännöt ja palautusmääräaika löytyvät Vaasan kaupungin verkkosivuilta. Mutta yksi asia on varma: täällä täytyy ladata akkuja – sekä kamera että mielikuvitus. Lähetä kuvat 31.8.2026 mennessä. Lisätietoja täällä:<https://www.vaasa.fi/sv/se-och-upplev/kvarkens-skargard/kvarken-20/fototavling-20/> Entä niille, jotka eivät voita? Ainakin saat tekosyyn viettää päivä maailmanperintökohteessa. Sekin on voitto. Lähde: Vaasan kaupunki / Kvarken 20. heinäkuuta 2026

TAIDE

ATENEUM 18.8.2026-8.8.2027

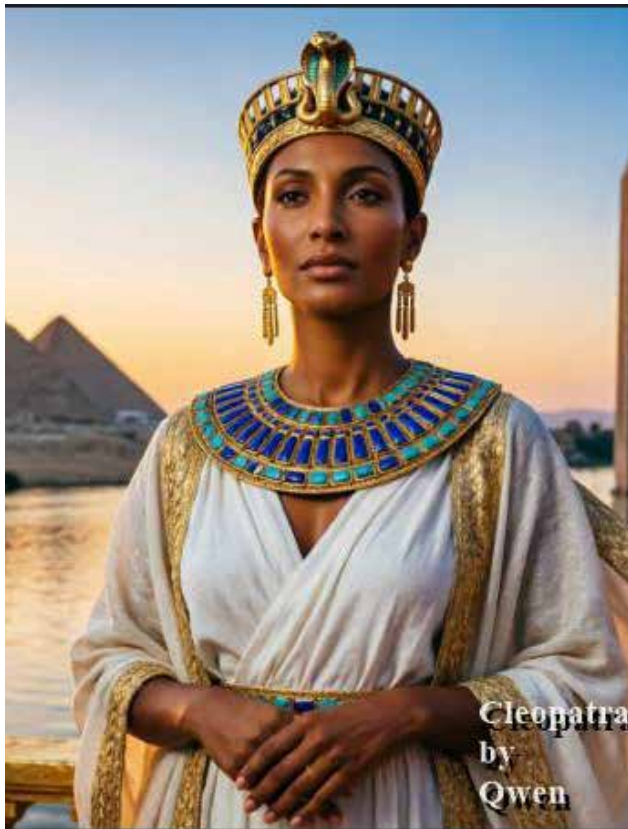
Elga Sesemann återvänder – den bortglömda modernisten tar plats på Ateneum

En konstnär som en gång väckte sensation men senare hamnade i skuggan får nu sin stora revansch. På tisdag öppnar Ateneum en omfattande utställning med Elga Sesemann (1922–2007) – den första delen i museets nya serie Moderna klassiker.

Kuva: Kansallisgalleria / Yehia Eweis
Sesemann var redan 23 år när hennes första separatutställning i Helsingfors 1945 väckte uppmärksamhet. Kritiker jämförde den unga konstnärens starka färger och personliga uttryck med bland andra Edvard Munch och Helene Schjerfbeck. Ändå blev hon länge mindre känd än många av sina samtida. Nu vill Ateneum ändra på den saken.

Kuvissa on esimerkkejä siitä, miten eri ohjelmat kuvaavat Kleopatraa.

TEKOÄLY

Grok on saatavilla verkossa ja mobiilisovelluksissa. Niille, jotka haluavat seurata ajankohtaisia tapahtumia, verkkohakujen ja X:n tietojen saatavuuden yhdistelmä on erityisominaisuus.

7. DeepSeek – kiinalainen haastaja
URL: (<https://chat.deepseek.com/>)

DeepSeekistä tuli yksi tekoälyn suurista nimistä osoittamalla, että erittäin kehittyneiden mallien kehittäminen tai käyttö ei välttämättä maksa suuria summia. Järjestelmä tunnetaan erityisesti logiikasta, matematiikasta, ohjelmoinnista ja edistyneestä päättelystä, mutta se pystyy myös kirjoittamaan tekstejä, lukemaan asiakirjoja ja käsittelemään suuria määriä tietoa. Virallinen palvelu on saatavilla sekä verkossa että sovellusmuodossa.

DeepSeek ei puolestaan ole itsestään selvä valinta, jos haluat luoda kuvia. Sen vahvuus löytyy edelleen pääasiassa tekstistä, analyysistä, koodista ja ongelmanratkaisusta.

Niille, jotka haluavat testata erilaisia tapoja käyttää tekoälyä, DeepSeek on erittäin mielenkiintoinen ilmainen vaihtoehto.

8. Qwen – suuri kiinalainen monilahjakkuus

URL: (<https://qwen.ai/>)
Qwenia kehittää Alibaba, ja siitä on lyhyessä ajassa tullut merkittävä kilpailija tekoälymarkkinoilla. Qwen Studio on avoimesti avoin kaikille ja ilmainen käyttää. Se pystyy käsittelemään tek-

stiä, asiakirjoja, koodia, kuvia ja videoita – sekä luomaan ja muokkaamaan kuvia.

Juuri laajuus tekee Qwenistä mielenkiintoisen. Kyse ei ole pelkästään chatbotista, joka vastaa kysymyksiin, vaan täysin multimodaalisesta tekoälyjärjestelmästä, joka pystyy työskentelemään monenlaisten tietotyyppien kanssa.

Qwen on ehkä vielä vähemmän tunnettu tavallisten eurooppalaisten käyttäjien keskuudessa kuin ChatGPT ja Gemini, mutta teknisesti se on järjestelmä, jota kannattaa seurata

9. Le Chat – Euroopan oma tekoälyhaastaja

URL: (<https://chat.mistral.ai/>)

Ranskalainen Mistral AI on noussut yhdeksi Euroopan tärkeimmistä tekoälytoimijoista. Yrityksen Le Chat on yleiskäyttöinen tekoälyavustaja, joka osaa kirjoittaa, järkeillä, etsiä tietoa, analysoida asiakirjoja ja auttaa ohjelmoinnissa. Palvelu on myös kehittynyt kehittyneemmäksi työvälineeksi, jossa on niin sanottuja agentteja.

Le Chatissa on myös kuvantuotantoa, mikä tekee järjestelmästä täydellisemmän kuin monista ensimmäisistä eurooppalaisista tekoälyavustajista. Mistral tarjoaa sekä ilmaisen käytön että maksulliset tasot, ja palvelu on saatavilla sekä verkossa että mobiilisovelluksissa. Mistral korostaa myös työn, haun, päättelyn ja koodin yhdistämistä uudemmassa palvelusukupolvessaan

Eurooppalaisille käyttäjille Mistral on erityisen mielenkiintoinen, koska yritys on ranskalainen ja siten yksi harvoista eurooppalaisista toimijoista, jotka kilpaile-

vat tekoälyn korkeimmalla tasolla.

10. Meta AI – tekoäly, joka tuntee sosiaalisen maailmasi
Meta kehittää tekoälyavustajastaan yhä henkilökohtaisempaa. Uusin Meta AI perustuu Metan Muse Spark -malliin, ja se pystyy vastaamaan kysymyksiin, suunnittelemaan asioita, etsimään tietoa, luomaan kuvia ja esityksiä sekä joissakin tapauksissa hoitamaan tehtäviä käyttäjän puolesta.

Suurin ero esimerkiksi ChatGPT, Geminiin ja Claudeen on Meta AI yhteys Facebookiin, Instagramiin, WhatsAppiin ja Messengeriin. Se voi hyödyntää Metan palveluissa olevaa käyttäjän jakamaa kontekstia ja tarjota esimerkiksi suosituksia Reelseistä, julkaisuista ja Facebook Marketplacesta.0.0

Mutta mitä ”ilmainen” oikeastaan tarkoittaa?

Tässä tulee ehkä tärkein yksityiskohta.

Kun tekoälyyritys sanoo, että palvelu on ilmainen, se ei melkein koskaan tarkoita, että saat rajattoman pääsyn koko yrityksen tekniseen arsenaaliin.

Sen sijaan voit yleensä käyttää hyvää perusmallia ilmaiseksi – mutta rajoituksilla esimerkiksi kysymysten määrässä, kuvien luomisessa, tiedostojen latauksessa, edistyneessä tutkimuksessa tai pääsyssä tehokkaimpiin malleihin.

ChatGPT on hyvä esimerkki. Ilmaiset käyttäjät voivat käyttää tekstichattia ilman tavallista päivittäistä maksurajaa, mutta kuvien generoinnilla, tiedostojen

latauksella, datan analysoinnilla ja muilla edistyneillä ominaisuuksilla on omat rajoituksensa.

Siksi on tarkempaa puhua ilmaisesta perusversiosta kuin ”vapaasta tekoälystä”.

Ja se on itse asiassa varsin upea kehitys. Tavallinen tietokoneen käyttäjä voi nykyään käyttää työkaluja, joilla voi kirjoittaa artikkeleita, kääntää sen useille kielille, analysoida asiakirjaa, luoda kuvituksen, tiivistää raportin, kirjoittaa tietokoneohjelmia ja etsiä internetistä – ilman maksua.

Mutta on otettava huomioon toinenkin kustannus: aika, huomio ja joskus henkilökohtaiset tiedot. On viisasta lukea ehdot ja harvita tarkkaan ennen arkaluontoisten asiakirjojen tai henkilötietojen lataamista.

Tekoälysoita on vasta alkanut

Ehkä mielenkiintoisinta on, ettei ole enää yhtään tekoälyä, joka olisi paras kaikessa. ChatGPT on hyvin laaja, Claude on vahva tekstissä ja analyysissä, Geminiillä on Googlen ekosysteemi taustallaan, Copilot sopii Microsoftin käyttäjälle, Perplexity loistaa tutkimuksessa, DeepSeek on vahva päättelyssä ja koodauksessa, kun taas Grok ja Qwen investoivat voimakkaasti multimodaalisiin ominaisuuksiin.

Tavalliselle käyttäjälle ei siis enää ole kysymys ”Minkä tekoälyn minun pitäisi ostaa?”, vaan pikemminkin:

”Mikä tekoäly sopii parhaiten tiettyyn tehtävään edessäni?”

Ja parasta on, että voit kokeilla useita niistä jo ennen kuin lompakkoa tarvitsee edes avata.

UUTISET

Elga Sesemann: Omakuva (1946), Kansalliskallerian kokoelma / Ateneumin taidemuseo

Kuva: Kansalliskalleria / Yehia Eweis

Utställningen omfattar omkring 80 verk från Ateneums och Finlands Nationalgalleris samlingar samt museer och privata samlingar. Den första presentationen visar omkring 50 verk.

Elga Sesemann: Kahvilassa (1945). Kansalliskallerian kokoelma / Ateneumin taidemuseo Kuva: Kansalliskalleria / Hannu Aaltonen

Sesemanns konst är ofta mörk, drömlig och gåtfull. Hon målade människor, landskap och interiörer där tomma rum, ensamma figurer och bleka blickar skapar en känsla av melankoli. Viktiga teman var hennes barndom i Viborg, evakueringen under kriget och erfarenheten av att tvingas lämna sitt hem.

Efter makens död återkom fåglar, änglar och vingar allt oftare i hennes målningar. Just denna blandning av sorg, minne och mystik gör Sesemanns konst förvånansvärt aktuell också i dag.

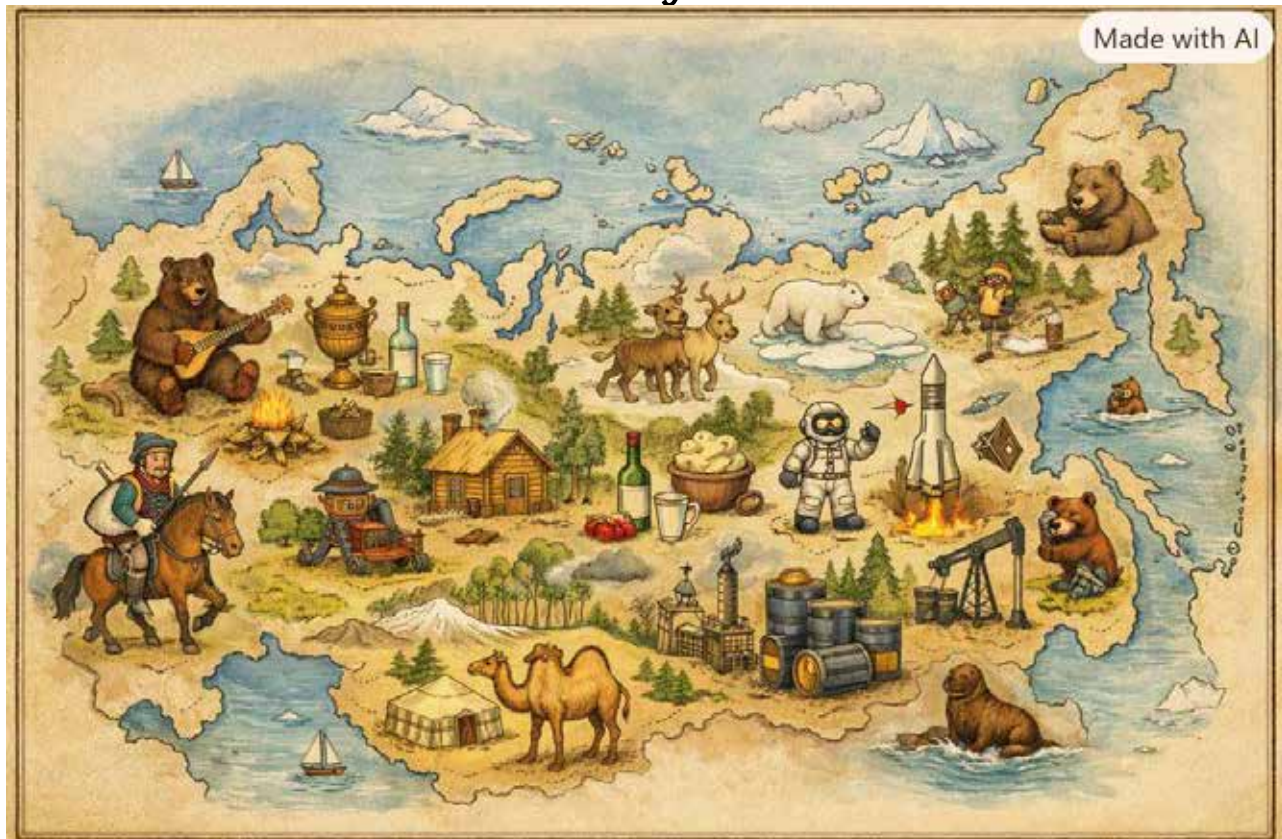
Plats: Ateneum, Brunnsgatan 2, Helsingfors.
Tid: 18.8.2026–8.8.2027.

Referens: Ateneum / Finlands Nationalgalleri.

VENÄJÄ

UUTISIA VENÄJÄLTÄ

Nämä ovat harvoin hyviä

POLTTOAINEPULA

Polttoainekriisi leviää – venäläiset jonottavat tuntikaus- ia

Polttoainepula Venäjällä on pahentunut jyrkästi kesän aikana. Useiden Telegram-kanavien tietojen mukaan monet jalostamot ovat pysähtyneet Ukrainan hyökkäysten jälkeen, mikä on aiheuttanut pitkiä jonoja ja säännöstelyä kymmenillä alueilla – jopa Moskovan alueella. Monilla huoltoasemilla ei ole lainkaan bensiniä tai dieseliä.

Joillakin alueilla autoilijat saavat tankata vain rajallisia määriä, ja raportit kertovat tappeluista ja turhautumisesta. Kreml on asettanut bensinviennin kiellon, mutta kanavan lähteet uskovat, että elokuun kriisi on pahempi kuin edellinen aalto. Talousasiantuntijat varoittavat sisäisesti, että 20–40 prosentin hinnankorotukset voivat aiheuttaa yhteiskunnallista levottomuutta, kun taas presidentin hallinto väittää, että väestö „rauhallisesti hyväksyy“ sen sodan vuoksi.

Tilanne korostaa, kuinka sota vaikuttaa nyt suoraan tavallisten venäläisten arkeen.

Lähde: Telegram

MOBILISAATIO?

Uusi mobilisaatio duuman vaalien jäl-

keen? Putin konsul- toi patriarkkaa

Uusi suuri mobilisaatio Venäjällä saattaa olla merkityksellinen syyskuun parlamenttivaalien jälkeen. Telegram-kanava raportoi, että Vladimir Putin on henkilökohtaisesti konsultoinut patriarkka Kirillia asiasta.

Kremlin lähteiden mukaan he odottavat selkeää vastausta kirkon johtajalta, joka kuitenkin epäröi sanoen „rukoilevansa ja odottavansa Jumalan merkkejä“. Mobilisaatiota pidetään sekä keinona vahvistaa armeijaa että kansan tyytymättömyyden riskinä. Ukrainalaiset tiedot viittaavat suunnitelmiin saada satojatuhansia uusia sotilaita vaalien jälkeen.

Samaan aikaan harkitaan pidempiä sopimusaikoja – jopa viidestä seitsemään vuotta – vaikka sota päättyisi. Päätöksen odotetaan olevan poliittisesti arkaluontoinen.

Lähde: Telegram

PUTININ VÄHENEVÄ SUOSIO

Putinin suosio on laskussa – jopa virallisten mielipide- mittausten mukaan

Vladimir Putinin tuki on laskenut alimmalle tasolle Ukrainan hyökkäyksen alkamisen jälkeen. FOM:n ja VTsIOM:n viralliset kyselyt osoittavat, että luottamus

on nyt noin 66–72 prosenttia, mikä on selvä lasku aiemmista huipputasoista.

Telegram-kanava ja riippumattomat raportit yhdistävät tapauksen bensinikriisiin, internetin häiriöihin ja sodan väsymykseen. Lähes puolet vastaajista mainitsee polttoainepulan suurimmaksi ongelmaksi. Elämäntyytyväisyys on myös laskenut jyrkästi, Levada Centerin mukaan.

Vaikka luvut ovat edelleen korkeat kansainvälisessä vertailussa, tapausta pidetään merkinä siitä, että sodan seuraukset ulottuvat nyt jokapäiväiseen elämään ja vaikuttavat yleiseen mielipiteeseen entistä enemmän.

Lähde: Telegram

ALEXANDR DUGIN

Dugin varoittaa: Siirtykää pois suu- rista kaupungeista – ydinsota uhkaa

Venäläinen ideologi Aleksandr Dugin, jota monet pitävät Putinin aivoina, kehottaa nyt väestöä muuttamaan massoittain suurkaupungeista maaseudulle. Telegramin ja hänen omien lausuntojensa mukaan hän pitää sotaa lännen kanssa „lähes väistämättömänä“ ja ydinaseiden käyttöönoton riskin yhtä suurena.

Dugin uskoo, että Moskova, Pietari ja muut megakaupungit voivat muuttua kohteiksi ja että korkeat rakennukset voidaan mu-

uttaa maataloudeksi tai tietokonekaivoksiksi. Hän on aiemmin puhunut siviilisatioidista ja tarpeesta ylittää lännen „punaiset linjat“.

Lausunnot heijastavat radikaalimpaa sävyä osissa Venäjän keskustelua, jossa tulevasta eskalaatiosta ja täydellisestä mobilisaatiosta keskustellaan avoimesti.

Lähde: Telegram

INTERNET

Internet vain kerran viikossa? Venäjä ki- ristää verkkoa

Venäjän viranomaiset ovat rajoittaneet merkittävästi mobiilinetiä suurilla alueilla maata. Telegram-kanavat ja muut lähteet kuvaavat toistuvia katkoksia, „valkoisia listoja“ vain hyväksytyillä sivuilla sekä yrityksiä eristää venäläinen verkko.

Joillakin alueilla yhteys toimii vain satunnaisesti, mikä pakottaa ihmiset jättämään julkista Wi-Fiä. Viranomaiset syyttävät turvallisuutta ja drooniuuhkia, mutta kritiikot näkevät sen keinona hallita tietoa ennen vaaleja. VPN:ien käyttö on kasvussa, kun taas ulkomaisia sovelluksia rajoitetaan.

Ehdotukset vielä tiukemmista säännöistä – käytännössä internet vain tiettyinä päivinä tai muutamana tuntina viikossa – kiertävät huhuina, mutta rajoitukset vaikuttavat jo jokapäiväiseen elämään, maksuihin ja uutisvirtaan.

UUTISET

MAAILMANPERINTÖ

ALVAR AALTO

Suomalainen arkkitehtuuri teki historiaa – Alvar Aallon kohteet Unescon maailman- pe-rintöluetteloon

Suomi sai uuden maailmanperintökohteen, kun Unesco hyväksyi Alvar Aallon arkkitehtuurikonaisuuden maailmanperintöluetteloon. Päätös tehtiin Unescon maailmanperintökomitean kokouksessa Pariisissa heinäkuussa 2026. Maailmanperintökokonaisuuteen kuuluu 15 kohdetta, joista 13 sijaitsee Suomessa, yksi Saksassa ja yksi Ranskassa. Ne edustavat Aallon ainutlaatuista tapaa yhdistää moderni arkkitehtuuri, luonnonvalo, ihmisen mittakaava ja käytännöllisyys.

Seinäjoen kirkko, ”Lakeuden Risti”

Mukana ovat muun muassa Helsingin Finlandia-talo, Seinäjoen kirkko ympäristöineen, Paimion parantola, Noormarkun Villa Mairea, Säynätsalon kunnantalo sekä Aalto-yliopiston kampus Espoossa. Kohteet ovat jo vuosikymmeniä houkutelleet arkkitehtuurin ystäviä eri puolilta maailmaa, ja maailmanperintöstatus lisää niiden kansainvälistä näkyvyyttä entisestään.

Säynätsalon kunnantalossa vierailee 3000 arkkitehtuurin ystävää joka vuosi

Alvar Aalto (1898–1976) tunnetaan yhtenä modernin arkkitehtuurin merkittävimmistä vaikuttajista. Hänen rakennuksissaan korostuvat luonnonmateriaalit, valo, toimivuus ja ihmisläheisyys – piirteet, jotka ovat tehneet suomalaisesta arkkitehtuurista tunnetun maailmanlaajuisesti. Unescon päätös on merkittävä kulttuurinen tunnustus Suomelle. Samalla se velvoittaa vaalimaan kohteita tuleville sukupolville ja vahvistaa Suomen asemaa kansainvälisen kulttuurimatkailun kohteena. Lähde: UNESCO World Heritage Centre, The Architecture of Alvar Aalto – A Human Dimension to the Modern Movement, heinäkuu 2026

PIRTTIKYLÄ

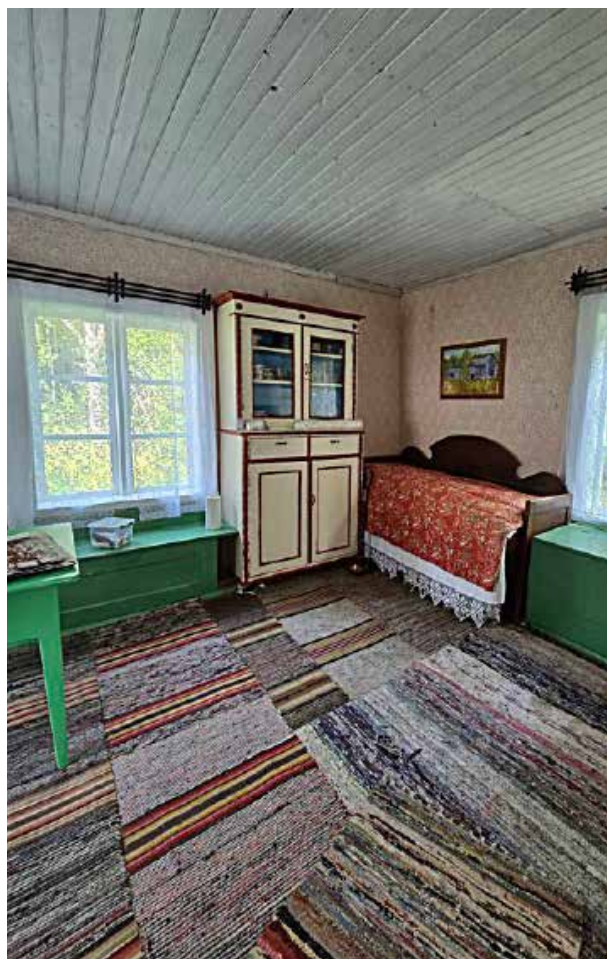
Pirttikylän kirkkotorppa: Ajaton kurkistus Suomen menneisyyteen

Rauhallisella metsäaukealla Velkmosissa, noin 10 km Pörtömin kirkonkylästä, sijaitsee ainutlaatuinen todistus menneestä ajasta – Pirttikylän kirkkotorppa-

Yhtenä Suomen kolmesta jäljellä olevasta kirkon mökistä tämä historiallinen paikka tarjoaa kiehtovan näkymän yli sadan vuoden takaiseen maaseutuelämään. Kyrkotorp perustettiin Suomessa 1700-luvulla kirkon tulojen hankkimiseksi. He sijaitsivat yleensä syrjäisillä alueilla, joissa kirkko omisti laajoja metsäalueita. Tilaa hoiti vuokralaisperhe, joka vastasi metsän hallinnasta ja osan voitoista kirkolle. Vastineeksi perheelle annettiin oikeus viljellä maata omaan elantonsa.

Pirttikylän kirkon maatila juontaa juurensa vuoteen 1752, jolloin paikalliselle seurakunnalle annettiin 100 hehtaaria metsämaata. Viljelijöiden elämä oli haastavaa, heidän piti raivata maata, hakata puita ja huolehtia karjastaan. Vaikeuksista huolimatta he onnistuivat elättämään itsensä ja perustamaan perheen, jossa oli paljon lapsia. Nykyään Pörtömin kirkon tila on kauniisti säilynyt esimerkki perinteisestä suomalaisesta maatilasta. Päärakennus, joka on peräisin 1900-luvun alusta, on huolellisesti kunnostettu alkuperäiseen kuntoonsa. Sisällä vierailijat voivat tutustua aitoihin huonekaluihin ja kodinkoneisiin, jotka aikoinaan kuuluivat vuokralaisperheille.

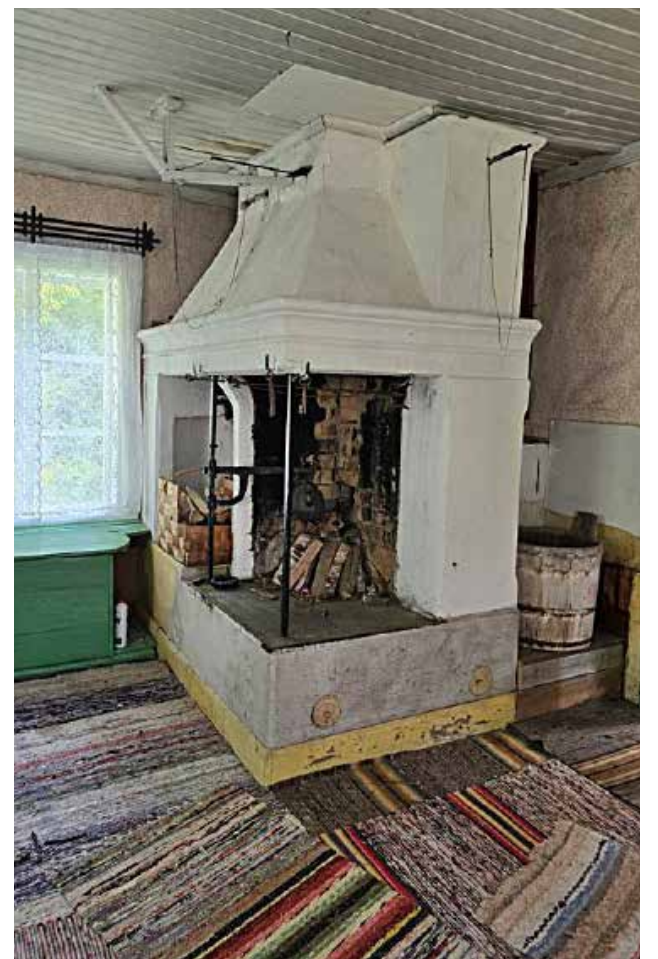
Tilalla on myös useita maatilarakennuksia, kuten navetta, talli ja viljavarasto. Yksi Pörtömin kirkon talon silmiinpistävimmistä piirteistä on sen rauhallinen ja idyllinen ympäristö. Vehreiden metsien ja rauhallisten niittyjen ympäröimä paikka tarjoaa rauhan ja pakopaikan tunteen.

Vierailijat voivat nauttia rauhallisista kävelyistä metsässä, tutustua historiallisiin rakennuksiin ja oppia tämän ainutlaatuisen paikan kiehtovasta historiasta.

Viime vuosina Pirttikylän kirkontorppa on noussut suosituksi kohteeksi sekä Suomesta että ulkomailta tulleille vierailijoille.

Paikka on avoinna yleisölle ympäri vuoden ja siellä järjestetään opastettuja kierroksia. Historia-

llisten kierrosten lisäksi tilalla järjestetään myös useita tapahtumia joka kesä. Vierailu Pörtömin kirkon mökillä on matka ajassa taaksepäin yksinkertaisempaan aikaan. Täällä vierailijat voivat kokea Suomen maaseutuelämän näkyjä, ääniä ja tuoksua sellaisena kuin se joskus oli. Se on paikka, jossa menneisyys herää eloon ja jossa vierailijat voivat tutustua tämän kauniin maan rikkaaseen historiaan ja perintöön.

BLOGI

Ihmiskunta ja energia

Alussa oli suo kuokka ja Jussi, ei, paljon sitä ennen oli ihmiskunnan alku ilmeisesti Afrikassa. Jotenkin he onnistuivat keksimään tulen jossain vaiheessa.

Heillä ei ollut huolta hiilidioksidista eikä liiasta lämpenemisestä. Ilmeisesti tarkenivat muutenkin, ainakin päi-vällä. Jos ihminen kehittyi sademetsäalueella, ei lisälämpöä tarvittu selviytymiseen. (Ko-kemusta on) Muualla sen sijaan yöllä oli varmasti kylmä. Muutama nuotio siellä täällä lämmitti ilmaa ja lisäsi hiilidioksidia niin kauan kuin tuli säilyi. Varmaan nuotiot paloivat ympäri vuorokauden. Eivät he miettineet fysiikan lakeja. Lämpösäteilystä nauttivat, ehkä huomiokykyisimmät huomasivat lämmön siirtyvän aina kylmemmän suuntaan joko sä-teillen tai tuulen viemänä.

Monen kehitysvaiheen jälkeen päästiin tähän päivään, valtavaan ihmismäärään ja aina-kin minulle käsittämättömän suureen energian kulutukseen. Netistä löytyy tällaisia luke-mia globaalia tuotannosta. Käytän kWh yksikköä sen takia että se on meille helpompi ymmärtää.

- Kivihiili 23 miljoonaa tonnia/vrk -> energiasäلت 575 000 000 000 kWh

- Öljy 102 milj barrelia/vrk -> energiasäلت 162 180 000 000 kWh

- Maakaasu 11,5 Mrd m3/vrk -> energiasäلت

115 000 000 000 kWh

Nämä polttamalla suurelta osalta käytettävät yhteensä 852 180 000 000 kWh.

Mitä tämä on maalaisjärjellä. Otetaan suomalaisille tuttu sähkökiuas reilutehoinen. 6 kW Sillä lämmittää jo aika reilun kokoisen perhesaunan niin kuumaksi että vain harva siellä voi olla jos lämmitystä ei rajoiteta. Tuolla energiamäärällä lämmittää täydellä teholla kes-keytyksettä ympäri vuorokauden vuodesta toiseen 5 917 916 667 tuolaista kiuasta. Kiuas on 47 cm leveä. Laitetaanpa niitä rinnakkain. Mihin ketju ylettyy? 2,89 kertaa maapallon ympäri päiväntasaajan kohdalta. Lämpötehoa on niin paljon ettei saunan ikkunat höy-rysty vaan kosteus pysyy hienoina hiukkasi-na ilmassa.

Siinä sitten haihtuvat järvien vedet ja Tonavan vedet ilmaan "löylyvetenä". Joskus sitten tulee tilanne että vesi tiivistyy ja tulee Someron sateena alas, vie tiet ja sorat mennessään ja tuhoaa viljoja. No tämä on vain minun teoriani. Ei kaikkea kirjoitettua ole pakko uskoa, mutta on hyvä ajatella ihan itse. Ajatteleppa ihan vain kokeeksi! Miltä tuntuu? Tuossa laskelmassa ovat kaikki fossiilista energiaa, eli tuottavat hiilidioksidia joka tunnustusti estää maapallon ilmastoa jäähtymistä. No sitä on sitoutunut veteen jne, mutta ei vesikään määrättömästi sitä sido. ja sitä paitsi se nousi höyrynä ilmaan hiilidioksi-dia mukanaan.

Sanot nyt että kaikkea ei polteta. No ei tuki. Nii-

tä raaka-aineita käytetään huonekalujen, muovien ja lannoitteiden valmistukseen, jopa meikkeihin ja moneen muuhun, mutta paljon myös poltetaan. Lisätäänpä tähän sähkön tuotanto. Iso osa siitä on onneksi muutakin kuin fossiilista. Sen fossiilisten osa sisältyy toki päällekkäin aiempiin lukuihin. Atomivoi-ma, vesivoima aurinko ja tuulivoima sentään ei sisälly. Sähköenergian tuotanto on 30 850 TWh vuodessa eli 84 528 767 123 288 kWh/vrk. Silläkin lämmitetään jos tuki tehdään paljon muutakin. Monenlaista hukkaa on kaikissa energia muodoissa, myös lämmössä, mutta mihin se häviää? No tietysti ilmaan veteen, kallioihin ja avaruuteen.

Tällaisia ajatuksia herätti Someron sade. Ennen en ole tullut miettineeksi, nyt oli jo kiire herätä. Toivottavasti kaikki maapallon ihmiset heräävät. Jospa tällä ajattelulla saataisiin Putinit, Trumpit ja muut toisarvoisiin asioihin takertuvat ihmiset heräämään ja lopetta-maan sotimisen ensi apuna maapallon hätään. Luulisi että jos haluaa nimensä historiaan, olisi kiva että jäljelle jäisi jotain historian lukijoita. En tiedä, onnistuisiko. Aina-kin arvostetut ja viisaat ihmiset voisivat pysähtyä miettimään tätäkin puolta asiasta.

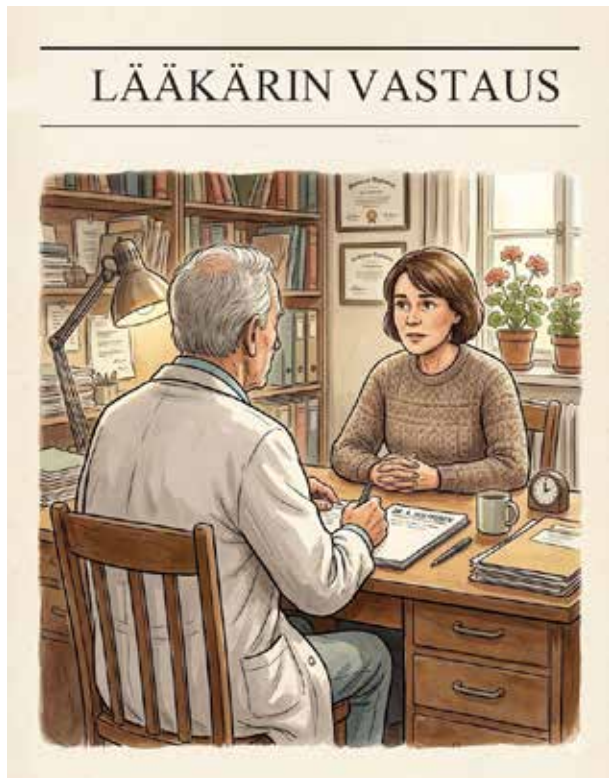
Jokainen meistä lämmittää ilmastoa, se on ihan varma. Minimoidaan se osaltamme, se on meidän jokaisen tehtävä.

Kyösti

TERVEYS

LÄÄKÄRI VASTAA

Tuhkarokko

Kysymys: Tällä hetkellä Ruotsissa on tuhkarokkoepidemia, joka liittyy Urkult-juhlaan. Useita tapauksia on raportoitu, muun muassa Umajassa. Mutta kuinka suuri riski on että tämä tauti leviää Vaasaan – ja kuinka vaarallinen se oikeastaan on?

Vastaus: Tuhkarokko on yksi maailman tarttuvimmista viruksista. Se leviää ilmaan, kun sairas henkilö yskii, aivastaa tai vain hengittää. Virus voi pysyä huoneessa jopa kaksi tuntia tartunnan saaneen henkilön poistumisen jälkeen. Rokotamaton henkilö, joka on samassa huoneessa, voi sairastua hyvin todennäköisesti. Tarttuvuus alkaa jo neljä päivää ennen ihottuman ilmaantumista ja kestää neljä päivää sen jälkeen.

Oireet alkavat usein korkeasta kuumeesta, kuivasta yskästä, nuhasta ja valolle herkiä, punaisista silmistä. Muutaman päivän kuluttua kasvoilta alkaa punainen ihottuma, joka leviää koko kehoon. Suuhun voi ilmestyä pieniä valkoisia pilkkuja.

Ei ole olemassa erityistä lääkettä, joka parantaisi tuhkarokkoa. Hoito tarkoittaa kuumeen lievittämistä, nesteiden ja levon tarjoamista sekä mahdollisten komplikaatioiden, kuten

keuhkokuumeen tai korvatulehduksen, hoitamista. Vaikeissa tapauksissa tarvitaan sairaalahoitoa.

Tuhkarokko voi olla vaarallinen sekä lapsille että aikuisille. Alle viisivuotiaat lapset ja yli 20-vuotiaat aikuiset ovat suuremmassa riskissä saada komplikaatioita, kuten keuhkokuumetta, aivotulehdusta ja harvinaisissa tapauksissa kuolemaa. Aikuisilla voi olla selvempiä komplikaatioita, kun taas vauvat ovat erityisen alttiita.

Rokotus suojaa erittäin hyvin. Kaksi annosta MMR-rokotetta antaa noin 97 prosentin suojan. Käytännössä rokotettu henkilö ei juuri koskaan saa tautia, ja jos se tapahtuu, kulku on yleensä lievä ja tartuntaisuus hyvin alhainen tai olematon. Siksi rokotettu henkilö ei yleensä levitä tuhkarokota pidemmälle.

Riski, että epidemia kasvaa laajaksi Vaasassa, on pieni, kiitos korkean rokotuskattavuuden sekä Ruotsissa että Suomessa. Mutta virus ei kunnioita rajoja. Siksi on tärkeää, että kaikki, jotka voivat ottaa rokotteen, suojellakseen itseään, vauvoja, raskana olevia naisia ja heikentyneitä immuunijärjestelmää omaavia. Laumaimmuniteetti edellyttää, että vähintään 95 prosenttia on suojattu. Kun otamme rokotteen, emme suojele vain itseämme, vaan koko yhteiskuntaa.

VYÖRUUSUROKOTETUTKIMUS

Yli 10 000 suomalaista

mukana – voiko

vyöruusurokote suojata myös muistia?

Ett stort finländskt forskningsexperiment tar fart. Redan har över 10 000 personer genomfört det första besöket i FinDementia-studien, som undersöker en högtintressant fråga: kan vaccin mot bältros minska risken för demenssjukdomar?

Studien startade våren 2026 och genomförs runt om i Finland. Målet är att rekrytera omkring 33 000 personer som fyllt 76 år. Hälsan följs sedan under lång tid genom nationella hälsoregister. Just nu finns dessutom över 6 000 kommande besök bokade.

Deltagarna lottas till olika grupper. Tre av fyra får bältrosvaccinet Shingrix och en fjärdedel får ett placebo. Varken deltagarna eller forskarna vet under studien vem som fått vilket preparat. På så sätt försöker forskarna få ett så tillförlitligt svar som möjligt.

Tidigare observationer har antytt att bältrosvaccination kan vara förknippad med lägre risk för demens, men det är ännu inte bevisat att vaccinet förebygger demens. FinDementia är utformat för att kunna ge ett betydligt starkare vetenskapligt svar.

Forskarna följer även bland annat Parkinsons sjukdom, ALS, depression, hjärt-kärlhändelser, minnesfunktion och livskvalitet. De första resultaten väntas omkring 2030.

Källa: FVR – Suomen rokotetutkimus

VESIROKKOROKOTUS

Vesirokko saa uuden vastustajan – aikuisille maksuton rokotus

Vesirokkoa pidetään usein harmillisena lastentautina, mutta aikuisena sairastettu tauti voi olla huomattavasti rajumpi. Nyt Suomessa vahvistetaan myös aikuisten suojaa. 1. elokuuta 2026 alkaen vesirokkorokotetta tarjotaan kansallisen rokotusohjelman kautta aikuisille, joilla ei ole suojaa sairastetun taudin tai aiempien rokotusten perusteella.

Rokote tarjotaan vuonna 2005 tai sitä ennen syntyneille, jotka eivät ole sairastaneet vesirokkoa eivätkä saaneet rokotusta. Rokote on maksuton ja vapaaehtoinen. Erityisen tärkeää suoja on henkilöille, joille ollaan aloittamassa voimakkaasti immuunipuolustusta heikentävää hoitoa, raskautta suunnitteleville sekä terveydenhuollon työntekijöille.

Vesirokko voi harvinaisissa tapauksissa aiheuttaa vakavia jälkitauteja, kuten keuhko- tai aivotulehduksen. Hyvinvointialueet vastaavat rokotusten käytännön järjestämisestä ja tiedottavat rokotuspaikoista.

Aika ja paikka: 1.8.2026 alkaen, rokotuspaikat ja käytännön järjestelyt ilmoittaa oma hyvinvointialue. Lähde: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL).

HEPATIITTI C

C-hepatiitti on väistymässä

– Suomi etenee kohti historiallista tavoitetta

Vielä muutama vuosi sitten C-hepatiitti oli monelle hiljainen mutta vakava uhka. Nyt kehitys näyttää valoisammalta. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) mukaan testaukseen ja hoitoon pääsy on parantunut selvästi, ja Suomi etenee hyvää vauhtia kohti tavoitetta poistaa C-hepatiitti merkittävänä kansanterveysongelmana vuoteen 2030 mennessä.

C-hepatiitti leviää veren välityksellä, yleisimmin yhteisten pistovälineiden kautta. Tauti voi pysyä oireettomana vuosia, mutta hoitamattomana se voi johtaa maksakirroosiin tai maksasyöpään. Nykyiset lääkkeet ovat kuitenkin erittäin tehokkaita: yli 95 prosenttia potilaista paranee muutaman kuukauden hoidolla.

Suomi panostaa nyt erityisesti matalan kynnyksen testaukseen, nopeisiin diagnostiikkamenetelmiin ja hoidon helpompaan saatavuuteen. Vuosille 2025–2027 on varattu yli 13 miljoonaa euroa C-hepatiitin torjuntaan ja hoidon kehittämiseen.

Myös WHO pitää kehitystä rohkaisevana, vaikka muistuttaa, että tartunnan saaneiden tavoittaminen ja testaaminen ovat edelleen ratkaisevan tärkeitä tavoitteiden saavuttamiseksi.

Aika ja paikka: THL:n tiedote julkaistiin elokuussa 2026. Toimenpiteet koskevat koko Suomea.

Lähde: THL, sosiaali- ja terveysministeriö

OPISKELIJAT

Nuorten terveydenhuolto ottaa digiloikan – apua oikeaan aikaan

HELSINKI, 12.8.2026. Toisen asteen opiskelijoiden terveydenhuolto uudistuu tänä syksynä. Kaikki uudet lukioden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijat täyttävät opintojen alussa digitaalisen terveyskyselyn.

Tavoitteena on yksinkertainen mutta tärkeä asia: oikeanlainen apu oikeaan aikaan. Kyselyn avulla opiskelija voi tunnistaa ja sanoittaa omia tuen tarpeitaan, ja opiskeluterveydenhuolto voi kohdentaa palveluja paremmin.

Oppivelvollisuusikäisille kuuluu edelleen terveystarkastus viimeistään sinä vuonna, kun opiskelija täyttää 18 vuotta. Jos kysely osoittaa tuen tarvetta, tarkastus voidaan tehdä jo ensimmäisen opiskeluvuoden aikana. Täysi-ikäisille opiskelijoille on oma digitaalinen kysely, jonka perusteella tarkastus järjestetään tarpeen mukaan.

Vuonna 2027 uudistus tuo myös armeijan kutsuntoihin liittyvän terveystarkastuksen osaksi opiskeluterveydenhuoltoa. Erillisestä Puolustusvoimien terveyskyselystä luovutaan. Opiskelijan ei siis tarvitse antaa samoja tietoja kahteen kertaan.

Kysely toimii Omaolo-palvelussa, ja keskeiset tiedot tallentuvat Kanta-palveluihin. Koko maan yhtenäinen tieto auttaa myös THL:ää seuraamaan nuorten hyvinvointia ja kehittämään palveluja.

NÄYTTELYT

ATENEUM 18.8.2026 - 8.8.2027

**Elga Sesemann tekee paluun
– Ateneum nostaa unohdetun
modernistin parrasvaloihin**

Elga Sesemann: Kahvilassa (1945). Kansallisgallerian kokoelma / Ateneumin taidemuseo. Kuva: Kansallisgalleria / Hannu Aaltonen

Hän herätti huomiota jo nuorena, mutta vuosikymmeniksi Elga Sesemann jäi suomalaisen taidehistorian suurempien nimien varjoon. Nyt tilanne muuttuu. Ateneum avaa tiistaina 18.8 laajan näyttelyn Elga Sesemannista (1922–2007). Samalla käynnistyy museon uusi Modernit klassikot -näyttelysarja.

ARTE MARE

Wasa teater ottaa Arte Maren haltuunsa – galleriasta tulee maaginen näyttelytila elokuussa

4.–30. elokuuta 2026, klo 10–18. Elokuussa Raippaluodon sillan luona tapahtuu jotain epätavallista: Galleri Arte Mare muuttuu eläväksi teatterimaailmaksi, kun Wasa Teater muuttaa sinne ja muuttaa gallerian omaksi luovaksi näyttelytilakseen. Vierailijat pääsevät astumaan suoraan esittävän taiteen näyttämyksiin – kirjaimellisesti.

KORSNÄS

Forget the gallery – Korsnäs turns a nature trail into an art experience

KORSNÄS. Glöm vita galleriväggar – här är det skogen, stigen och den österbottniska naturen som blir utställningssal. På Waterlooleden i Korsnäs kan besökare uppleva konststigen "Natur till geometri", där målningar och skulpturer av Bekim Hasaj möter textkonst av Valentina Gelain.

Verken finns längs den första delen av naturleden och skyltar berättar mer om konstverken och deras idéer. Resultatet blir en annorlunda kulturupplevelse där promenaden blir lika viktig som själva konsten. Projektet vill samtidigt föra samtidskonsten ut från städerna och närmare människor i landsbygden.

Och det bästa av allt: det kostar inget att gå på konstjakt.

Tid och plats: 10–29 augusti 2026, Waterlooleden, Strandvägen 3681, Korsnäs. Fritt inträde.

VAASAN TAIDEHALLI

The Peace Progress 24.7. – 16.8.2026

Voiko taide rakentaa rauhaa? Vaasan Taidehallissa avautuu puhutteleva näyttely. Rauha, luonto ja ihmisten välinen yhteys kohtaavat uudessa The Peace Process -näyttelyssä, joka on esillä Vaasan Taidehallissa (Senaatinkatu 1 D) 24.7.–16.8.2026. Näyttely kutsuu kävijät pysähtymään ajankohtaisten teemojen äärelle aikana, jolloin rauhan merkitys tuntuu tärkeämmältä kuin pitkään aikaan.

Näyttelyn toteuttaa Flora and Fauna Project, jonka nykytaideteokset käsittelevät muun muassa rinnakkaiseloa, vuoropuhelua ja ympäristön merkitystä. Teokset haastavat katsojan pohtimaan, miten taide voi rakentaa ymmärrystä ja toivoa.

Vuodesta 2024 lähtien Vaasan Taiteilijaseuran ylläpitämä Taidehalli on noussut yhdeksi kaupungin keskeisistä nykyaikaisen näyttelypaikoista. Näyttelyyn on vapaa pääsy. Aukioloajat: ti–pe klo 11–17, la–su klo 12–16. Maanantaisin suljettu.

Lähde: Vaasan Taiteilijaseura.

YLIMARKKU

Kaikuja hylätyssä kodissa: "The Hidden Spots"

Ylimarkun hiljaisessa kylässä taide on vallannut yli satavuotiaan, ränsistyneen talon. Paikkasidonnainen näyttely The Hidden Spots kutsuu kävijät vaeltamaan huoneisiin, joissa aika on tuntunut pysähtyvän. Taiteilijakaksikko Black Box Genesisin luoma installaatio yhdistää äänimaisemia, runoutta ja fyysisiä jäänteitä tutkiakseen muistia ja katoavaisuutta. Osa monitieteistä aluetta kattavaa hanketta on tämä herättelevä kokonaisuus, joka rohkaisee vieraita vuorovaikutukseen unohdetun kodin seinien sisälle kätkeytyvien historiallisten kerrostumien kanssa.

Alueellinen taidenäyttely 4.7.–2.8.2026. Osoite:

Dermossvägen 20, 64610 Ylimarkku.

Aukioloajat: ke–to 12–17, pe–su 12–18.

Kuva: Bekim Hasaj ja Valentina Gelain.

VAASA

Kadutaide valtaa kaupungin: Wasa Graffitilandia

Vaasan vilkkain kesäperinne on taas täydessä vauhdissa. Wasa Graffitilandia on muuttanut yli 3 000 neliometriä laajaksi, värikkääksi katutaiteen ja urbaanin kulttuurin sokkeloksi. Jo kuudetta kertaa järjestettävä kesänäyttely esittelee laajan kokoelman paikallisten ja kansainvälisten taiteilijoiden töitä. Näyttely tarjoaa dynaamisen vastakohdan alueen perinteisille museotarjonnalle – se on railakas ja energinen luovan ilmaisun tila, joka rikkoo jatkuvasti käsityksiä siitä, mitä "galleriataide" Pohjanmaalla voi olla.

MUSTASAARI

Historiallista tunnelmaa: Stundarsin ulkomuseo

Mustasaaren Stundarsin ulkomuseo on avannut kaksi kiinnostavaa näyttelyä, jotka sukeltavat syvälle alueen perinteisiin. Maalilla ja tiilillä (With Paint and Bricks) tutustuttaa kävijät pohjalaisiin koristemaalaus- ja uuninrakennustaitoihin. Rinnalla kulkee kuratoituja esillepanoja historiallisessa Hemmerin talossa ja paikallisessa kivenhakkaajan mökissä, jotka tarjoavat kurkistuksen vuosisatoja sitten alueella vallinneeseen käsityötaiteeseen. Nämä näyttelyt tarjoavat rauhallisen ja opettavaisen pakopaikan niille, jotka haluavat päästä kiinni rannikkomaiseman aitoihin juuriin.

VAASA

400 vuotta Vaasaa

Pohjanmaan museon pysyvä näyttely Vaasa 400 – Tarinoita kaupungista tarjoaa kiehtovan aikamatkan kaupungin nelivuotisen historian halki. Perustamisesta vuonna 1606 ja 1600-luvun noitavainoista aina vuoden 1852 tuhoisaan paloon sekä laivanvarustuksen ja teollisuuden nousuun – näyttely punoo yhteen tapahtumat, jotka muokkasivat yhteiskuntaa, koulutusta ja arkea. Kohokohtiin lukeutuvat pohjalainen kansantaide, koristemaalatu huonekalut sekä porvariskodin ja tehdastyöläisen asunnon rekonstruoidut sisustukset. Vanhat mainosfilmit ja pienoismallit kaupungin muuttuvasta asemakaavasta täydentävät tämän rikkaan historiallisen kuvakudoksen. Pohjanmaan museo, Museokatu 3, Vaasa. Avoinna ke–su 10–17. Pääsymaksu 15/9/0 €. – Lähde: museot.fi

VAASA

Haaskaeläinten puutarha

Hyönteiset ja selkärangattomat nousevat kesällä pääosaan Pohjanmaan museossa. Nabbteeri-taiteilijakollektiivi esittää The Scavengers' Garden -näyttelyn. Pohjanmaan museo, Museokatu 3, Vaasa. Avoinna 9.5.–20.9.2026 ke–su 10–17. – Lähde: vaasa.fi

VANHA VAASA

250 vuotta oikeutta

Vanhan Vaasan museo juhlistaa merkittävää vuosipäivää näyttelyllään Vaasan hovioikeudesta, jonka kuningas Kustaa III perusti vuonna 1775. 29. elokuuta asti avoinna oleva näyttely valottaa hovioikeuden varhaisvuosia, sen toimintaa ja suurta vaikutusta ihmisten elämään kautta historiallisen Pohjanmaan. Pienoismallien, kuvamateriaalin sekä virkamiesten ja heidän perheidensä tarinoiden avulla kävijät saavat ainutlaatuisen katsauksen seremonioihin, valtaan ja arkeen yhdessä Suomen vanhimmista oikeuslaitoksista. Vanhan Vaasan museo, Wasastjernan kauppiastalo, Kauppiaankatu 10, Vaasa. Avoinna 1.6.–29.8.2026 ke–la 10–17. Vapaa pääsy. – Lähde: museot.fi

KRISTIINANKAUPUNKI

Huvilan loiston dramaattiset vaiheet

Kristiinankaupungin Carlsron museo esittää kouraisevan

TAPAHTUMAT

TÄNÄÄN

MUSEOPÄIVÄ

Ennätysmäärä museoita avaavat ovensa tänään Museopäivänä 23.8

Brinkenin museo, Maalaht

Sunnuntaina 23. elokuuta vietetään Pohjanmaan museopäivää jo kolmatta kertaa. Tänä vuonna mukaan lähtee ennätysmäärä – peräti 33 museota eri puolilta maakuntaa. Ta-voitteena on tuoda esiin Pohjanmaan monipuoliset museot ja vapaaehtoinen kotiseutu-työ laajalle yleisölle.. – Haluamme houkutella uusia kävijöitä ja pitää osallistumiskynnyksen matalana. Vii-me vuonna tapahtuma oli yleisömenestys, kertoo maakuntatutkija Kaj Höglund Vaasan museoista, joka toimii alueellisena vastuumuseona.

Pohjanmaan museopäivä on osa Euroopan kulttuuriympäristöpäiviä, joiden teemana vuonna 2026 on ”Vaalimisen arvoiset”. Samaan aikaan museopäivää vietetään myös Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla.

MUSTASAAREN KIRKKO

Huilu, alttoviulu ja harppu – odottamaton trio valtaa kirkon 23.8

Kolme soitinta, joilla on kolme eri persoonaa, kohtaavat, kun Augustitoner jatkaa Mustasaaren kirkossa. Sunnuntaina 23. elokuuta huilu, alttoviulu ja harppu ovat keskiössä. Musiikista vastaavat Stella Michael, huilu, Anthony Hall, alttoviulu, ja Maaria Pulakka, harppu. Ohjelman nimi on Fracta manu ja se lupaa erilaisen ja tunnelmallisen musiikkikokemuksen. Pehmeän harpun, alttoviulun lämpimän äänen ja huilun kevyempien sävelten yhdistelmä sopii hyvin myöhäiskesäiltaan kirkon erityisessä akustiikassa.

Ja tälläkin kertaa sisäänpääsy on ilmainen – varsin hyvä tapa päättää elokuun musiikkisunnuntai.

Aika ja paikka: sunnuntaina 23. elokuuta 2026 klo 19.00, Mustasaaren kirkko
Sisäänpääsy on ilmainen.

Lähde: Mustassaaren ruotsalainen seurakunta.

ELOKUU

KAUPUNGINORKESTERI

Orkesterin jousikvartetti soittaa ilmaiseksi meren äärellä

Tiistaina 25. elokuuta Vaasan kaupunginorkesterin jousikvartetti tarjoaa kaksi ilmaista konserttia Vaasan merimuseossa. Ohjelmassa yhdistetään suomalaisia suosikkeja, kuten Stormskärs-Maja ja tango Satumaa, klassikoihin Griegin, Brahmsin ja Schumannilta – sekä argentiinalaisen Por una cabezan.

Konsertit alkavat klo 16 ja 17. Osoite: Sundsgatan 27, Vaasa. Muusikot: Maano Männi ja Denice Djerassi (viulu), Nana Raitaluoto (alttoviulu) ja Vladimir Reshetko (sello).

Tule nauttimaan klassisesta musiikista merinäköalalla – ilmainen sisäänpääsy!

Lähde: vaasa.fi

JORMA PANULA

JORMA PANULAN MESTARIKOULU HUIPENTUU VASAAN – NUORET KAPELLIMESTARIT ASTUVAT ESIIN 28.8

Pian kädet nousevat ja musiikki täyttää Vaasan kaupungintalon juhlasalin. Kansainvälisesti tunnetun kapellimestariopettaja Jorma Panulan kapellimestarikurssi huipentuu konserttiin, jossa nuoret lahjakkuudet pääsevät näyttämään taitonsa. Eri puolilta maailmaa saapuneet kurssilaiset johtavat Vaasan kaupunginorkesteria ja tulkitsevat Mozartin, Haydnin, Rossinin ja Beethovenin klassikoteoksia. Panulan opetuksessa korostuvat teosten perusteellinen tuntemus ja tarkoituksenmukainen liikkeiden käyttö. Konsertti alkaa perjantaina 28. elokuuta kello 18. Lippu maksaa 10 euroa, opiskelijoille ja lapsille vain 2 euroa.

Lähde: Pohjanmaan tapahtumakalenteri / Vaasan kaupunginorkesteri

SYYSKUU

SUNDOM

Sundom muuttuu lauantaina 5.9 löytöretkeilijän

paratiisiksi

Kaivataanko kotiin hieman vintagea, lastenvaatteita, huonekaluja tai muuta mukavaa – ja mieluiten edullisesti? Sundomin Kirppisralli tarjoaa siihen mainion mahdollisuuden. Lauantaina 5. syyskuuta koko kylä täyttyy kirppismyyjistä, ja ostajat voivat suunnistaa myyntipaikalta toiselle uuden sähköisen kartan avulla. Nuorisoseuran pihalla järjestetään lisäksi takakonttikirppis. Tarjolla on myös kahvia, vohveleita, virvokkeita ja grillimakkaraa. Vierailijoille on pysäköintilaa jalkapallokentän pysäköintialueella.

Aika ja paikka: lauantai 5.9.2026 klo 11–15, Sundom, Vaasa.

Lähde: Sundomin Kirppisralli.

LAPUA

Lapuan Kansainvälinen Urkufestivaali: Suomen suurimmat urut saavat maailmantähtiä

LAPPO, 14. syyskuuta 2025

Noin joka toinen vuosi. Lapon tuomiokirkossa. Suomen suurimman kirkkourkun kanssa. Sitten se tapahtuu: Lappo Kansainvälinen Urkufestivaali.

Esiintyvät urkutaiteilijat ovat maailman eliittiä. Järjestäjänä toimii Lappo Urkufestivaalilyhistys, joka ei varsinaisesti kerkeä sillä – mutta ne, jotka tietävät, tietävät. – Urut jylisevät ja kuiskaavat. Se on elämys, joka kestää aikojaan.

Tarkista liput yhdistyksen verkkosivuilta. Ja ole nopea – paikkoja on rajoitetusti, äänimaailmaa on loputtomasti.

Lähde: Bothnia Classic

MARRASKUU

LITTFEST

Vaasan kirjallisuusfestivaali LITTFEST 12.-14.11.2026

Kirjallisuusfestivaali, joka järjestetään 12.–14.11.2026, kokoaa jälleen yhteen tunnettuja kirjailijoita Vaassa. LittFestiin osallistuvat Monika Fagerholm, Kjell Westö, Kirsti Manninen (Enni Mustonen), Axel Åhman, Emmi Itäranta, Jessikka Aro ja Tuomas Enbuske. Syksyllä luvataan myös kirjapiirejä ennen festivaalia.

RUSK

Rusk Pietarsaassa: Kamarimusiikkia keskellä pimeintä marraskuuta – ”luovuuden sulatusuuni”

17.–21. marraskuuta 2026

Kun sakka, sade ja pilkkopimeä ovat pahimmillaan, RUSK-fstivaali sytyttää kynttilänsä.

Klarinetisti Christoffer Sundqvist ja säveltäjä Sebastian Fagerlund perustivat festivaalin vuonna 2013. Vuodesta 2020 lähtien sitä on johtanut kapelli-

mestari Anna-Maria Helsing.

- Sulatusuuni, jossa luovuus virtaa vapaasti, he kuvailevat itseään. Korkeatasoinen kamarimusiikki kohtaa muita taidegenrejä. Eksoottisia yhteyksiä? Kyllä kiitos. Vuoden pimein aika muuttuu yhtäkkiä unohtumattoman viihtyisäksi.

Jätä sadetakki kotiin. Tuo mukanas avoin mieli – ja ehkä termospullo glögiä.

Viite: Bothnia Classic

2027

TAMMIKUU

KAUSTINEN

Kaustisen kamarimusiikkiviikko: Barokista saunaviuluun – ja 70 ensiesitystä

KAUSINEN 23.–31. tammikuuta 2026

Kun pimeys ja kylmyys ovat pahimmillaan, Kaustby sytyttää musiikillisen valon. Vuodesta 1979 lähtien kamarimusiikkiviikko on tarjonnut kaikkea varhaisbarokista upouusiin teoksiin – kokonaiset 70 ensiesitystä vuosien varrella.

Vuodesta 2023 lähtien uusi taiteellinen johtaja, alttoviulisti Tiila Kangas, panostaa voimakkaasti viikon perustajaan Pehr Henrik Nordgreniin (1944–2008). Hänen koko jousikvartetotuohtonsa on suurenuslasin alla.

– Ja sitten sekoitamme mukaan alueen viulistiperinteen. Se on kansanfestivaali, mutta mukava sellainen. Älkää unohtako lämpimiä sukkia. Musiikki lämmittää paremmin.

Viite: Bothna Classic.

KARLEBY

Kuvassa Sonja Vertainen

Talviharmonikka Kokkolassa: Tangoa, saunakylä ja ”Näkemiin Viipuri!”

KARLEBY (14.–21. helmikuuta 2026)

Harmonikan palkeet venyvät äärrajoille, kun Kokkolan talviharmonikka valtaa kaupungin. Tangon rytmi täyttää tanssilattiat ja klubi-illat, ja tarjolla on jopa tangomarkkinat.

Mutta ei ole vielä kaikki: Sotavuosista kertova ”Näkemiin Viipuri!” -esitys lupaa olla liikkuttava. Keskellä kaupunkia voi virkistäytyä saunakylässä – kyllä,

UKRAINE PRESIDENT

There Must Be an End to This Russian War – And We Need the World to Help Us Make That Happen – Address by the President

21 August 2026

Dear Ukrainians!

A rescue operation is currently underway in Kryvyi Rih following a strike on a shopping mall. All the necessary services have been deployed. Unfortunately, there are many casualties. It was an attack by several Russian drones – deliberate, despica-

ble, one after another. As of now, 14 people have been reported killed. My condolences to their families and loved ones. More than 100 people have been injured – we know that among them are 11 children. Information is being gathered about everyone who may have been at this shopping mall. An absolute Russian atrocity. They're

just monsters. We will definitely respond. It is important that we have everything to protect life. It is important that the world does not remain silent about all this. There must be an end to this Russian war – and we need the world to help us make that happen. I thank everyone who stands with Ukraine. We thank

COPYRIGHT: The Presidential Office of Ukraine. All materials featured on this site are licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International. The use of any materials posted on the website is permitted provided you link to www.president.gov.ua regardless of full or partial use of materials.

everyone who is helping people right now – there in Kryvyi Rih, on the ground, and in our other cities and communities. Eternal memory to all those killed by Russian terror.

Ukraine Needs a Fresh Perspective and Genuine, Effective Systematization of Veteran Policy – President at International Veterans Forum

Changes to the legislation are needed to make it modern and focused exclusively on veterans

and their families. President of Ukraine Volodymyr Zelenskyy said this during his address to participants of the IX International Veterans Forum.

German Federal Foreign Minister Johann Wadephul and General Keith Kellogg also attended the forum.

The Head of State noted that holding the event traditionally on the eve of Ukraine's Independence Day is symbolic and sends a clear message about whom we owe the opportunity to

celebrate this holiday to – Ukrainian warriors.

“We must honor not only that day, August 24, 1991, but every day, every act, every battle that has protected Ukraine from Russia – both since 2022 and since 2014 – and that are manifested here and now in each of you: in our warriors, our veterans, and the loved ones of our defenders,” the President said.

Read more:

<https://www.president.gov.ua/en>

VIKON TAIDE-ELÄMYS

Fanny Churberg

12.12.1845, Vaasa

10.5.1892, Helsinki

Kesän vehreyttä, 1870 - 1880

Kansalliskokouksen kokoelma / Ateneumin taidemuseo, Suomen Säästöpankki Oy:n taidekokoelma Kuva: Kansalliskokouksen / Hannu Aaltonen

KOVINA AIKONA

Kertomus Suomen viimeisten nälkävuosien ajoilta

Kirj. KARL A. TAVASTSTJERNA

Suomentanut Juhani Aho

Osa 41

Siinä olivat lupaavat toiveet talven varalle, ja niistä saivat työn hakuun lähteneet tietää vasta rakennuskonttorissa, sitten kun olivat jo jättäneet kotinsa ja tuttavansa puolen sadan peninkulman päähän selkensä taakse.

Ja nämä tuttavat saivat vuorostaan kirkossa kuulla varoituksia, ettei pitäisi hakea työtä rautatieltä, vaikeivät he olleet aikoneetkaan hylätä kotojaan, jossa tarkkuudellaan ja pettua leipään lisäten toivoivat pääsevänsä poikki pitkän talvisen taipaleen.

Viisaat herrat maltoivat mielensä — maata oli ennenkin kato kohdannut, ja vahingoittumatta oli kansa tämän manvaivan kestänyt. Heidän hyvää tahtoaan ei kukaan epäillyt ja heidän virkansa oli

heille jumala antanut parhaan kyvyn mukaan hoidettavaksi.

Ja lopuksi he turvautuivat kaikkivaltiaaseen. Moni kenraalinunivormuinen kumartui rukoukseen kirkonpenkissä, niin että rintahelyt helähtivät penkkiä vasten ja olkapoletit niitä koskettivat. Sillä lailla osoittivat he takana olevalle rahvaalle, että hallituskin taipui jumalan rangaistuksen alle yhteiseen synnintuntoon onnettoman kansan kanssa.

Suomen sanomalehdistö nukkui vielä siivona lapsena kapalossaan, sensuuri kanto sitä käsillään ja sitä luki vain vähäinen osa sivistyneitä ja rikkaita, jotka mielisuosiolla vastaanottivat sen tasapuolisia ehdotuksia nälänhädän häätämiseksi ja todellakin uhraisivat ylellisyydestään, kun heidän lehtensä kehotti heitä panemaan toimeen rahankeräyksiä ja hyväntekeväisyysiltamia. Sanomalehdet pitivät kunnianaan olla maltillisia ja kirjoittivat salatun ivallisesti, niin että ainoastaan harvat ymmärsivät — ja se kaikki oli perintöä Nikolain sotilaskomennosta kaikilla aloilla.

Pääkaupungissa ei vielä hädästä suures-ti tietty, kun poliisijärjestys ankarasti kielsi kerjäämisen kaduilla, mutta sielläkin osasivat repaleiset vaimot ja lapset tunkea koukeroisia takateitä kyökkeihin kivikartanojen toisissa ja kolmansissa kerroksissa, ja harvoin tapahtui, että heidät sieltä ajettiin pois ilman almuja.

HUUMORI SATA VUOT- TA SITTEN

HUONO LAULU

– Mitä sait viimeisestä kappaleestasi?
– Ei mitään. Kukaan nainen ei halua laulaa sitä. Nimittäin kutsumin sitä Ah, jos olisin taas nuori.

ARPAJAISET

– Pettersson ei ole koskaan päässyt rahoistaan yli rehellisesti.
– Hän voitti ne lotossa.
– Kyllä, hänen on täyty-nyt varastaa arpalipun.

RISTISANATEHTÄVÄ

– Mitä sinä teet näinä päivinä?
– Ratkaisen ristisanatehtäviä.
– Etkö elä sillä?
– Ei. mutta en minäkään kuole siihen.

LÄÄKÄRISSÄ

Potilas: — Teidän laskunne on pannut vereni kiehumaan.
Lääkäri: — Sitten siihen tulee lisäksi 200 mk. teidän verenkiertonne puhdistamisesta.

Avioeron jälkeen

Rouva: — Sinä saat pitää lasta luonasi puolet ajasta
Herra: — Erinomaista!
Rouva: — Nimittäin kaiket yöt.

Myöhästymisen syy.

Opettaja: — Olet taasen myöhästynyt, Olli. Olli: — Kyllä, mutta isä tarvitsi minua kotona. Opettaja: — Mutta eikö isäsi olisi voinut käyttää ketään toista? Olli: — Ei, koska hän antoi minulle selkään

RUNOUTTA ON KAIKKIALLA

Runoilija: — Toistan sen vieläkin : runoutta on kaikkialla.
Kustantaja: — Se on hyvin mahdollista.
Varsinkin minun paperikorissani on sitä runsaasti.

KALLIS SELITYS

Asiakas: — Te olette lähettäneet minulle vallan hirveän laskun, herra asianajaja. Siinä on useita kohtia, joita en lainkaan ymmärrä.
Asianajaja: — Hm! Voin ne kyllä teille selittää, mutta se maksaa 50 markkaa.

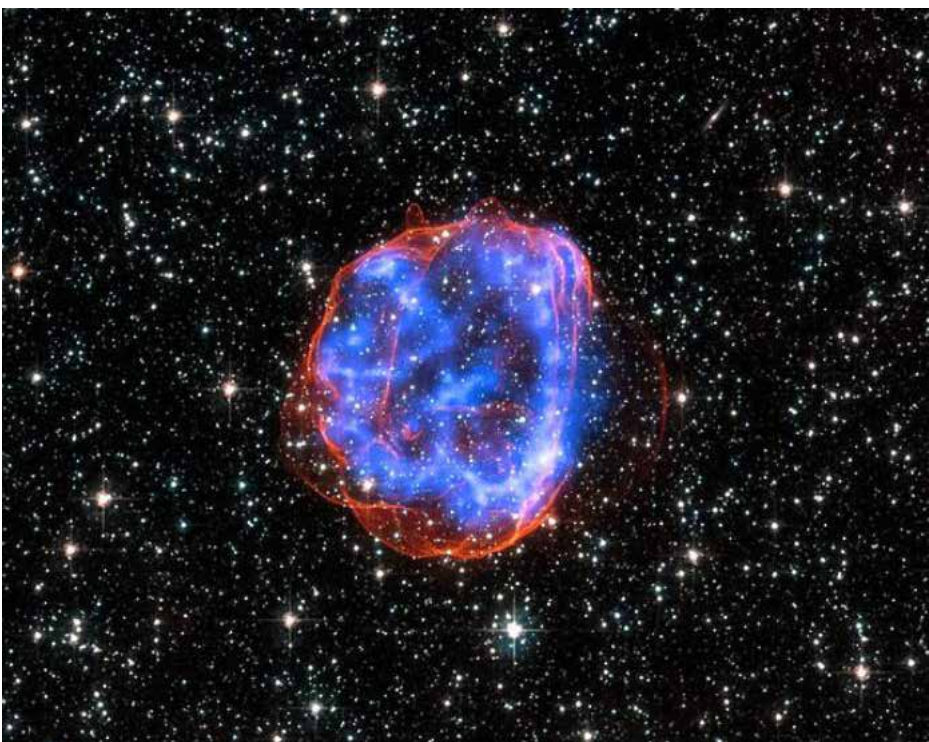
TUOMIOISTUIN

Rikollinen: Haluaisin puolustusasianajajan, Tuomari: Kun sinut vangittiin, sinulla oli kätesi vieraan taskussa. Mitä puolustaja voi mielestäsi sanoa puolustaakseen tällaista henkilöä?
Syyllinen: Juuri tämän olen hirveän utelias kuulemaan.

SÄÄ-PELI.

Herkkä nainen: – Tunnen sen aina, kun sataa, jaloissani ja seläksäni.
Herkkä herrasmies: – Tunnen myös kaikki sään muutokset. Toissa yönä heräsin barometrin putoamiseen.
– Ne eivät ole mahdollisia!
– No, näethän, se putosi lattialle.

Astronomic picture of the week:

NASA-SNR0519690-ChandraXRrayObservatory-20150122.jpg
X-ray & Optical Images of SNR E0519-69.0 - When a massive star exploded in the Large Magellanic Cloud, a satellite galaxy to the Milky Way, it left behind an expanding shell of debris called SNR 0519-69.0. Here, multimillion degree gas is seen in X-rays from Chandra (blue). The outer edge of the explosion (red) and stars in the field of view are seen in visible light from Hubble.
X-ray: NASA/CXC/Rutgers/J.Hughes; Optical: NASA/STScI Public domain

BLOGI- KIRJOITTAJAT

Kirjoita Waasan Päivälehteen – Et-
simme bloggaajia!

Rakastatko ajatustesi, kokemuksesi tai asiantuntemuksesi jakamista? Waasan Päivälehti etsii intohimoisia kirjoittajia, jotka haluavat luoda mielenkiintoista sisältöä lukijoillemme.

Kirjoittpa sitten paikallisista uutisista, kulttuurista, elämäntavasta, yrittäjyydestä tai omista kokemuksistasi – äänesi on tervetullut!

Kirjoittaminen *Waasan Päivälehdelle* on loistava tapa saada tekstit laajemmin luetuiksi, tustua uusiin ihmisiin ja kehittää luovuuttasi. Aiempaa kokemusta ei tarvita – tärkeintä on into ja ideat! Arvostamme monipuolisia näkökulmia ja uusia ääniä, jotka kuvastavat yhteisömme elinvoimaa.

Kiinnostuitko? Lähetä meille blogi-idea tai pieni näyteteksti, ja julkaisemme tekstisi mielelämme. Tule mukaan tekemään *Waasan Päivälehteä* paikka merkityksellisille keskusteluille ja inspiroiville tarinoille!

Ota yhteyttä sähköpostitse waasanpaivalehti@gmail.com lisätietoja varten. Odotamme innolla kuulevamme sinusta!

Waasan Päivälehti

Moderni sanomalehti, jonka ulkoasu-
sa on piirteitä 1870-luvun lehdistöstä.
. Silloin sanomalehdissä oli vain 4-8
sivua. Paljon tekstiä, mutta ei kuvia
ollenkaan, joten muutamassa sivussa
on paljon luettavaa.

Lehti sisältää lainauksia vanhoista
päivälehdistä, jotka on otettu Kansali-
sarkistosta (digi.kansalliskirjasto.fi).
GPT3, Gemini ja Monica tekevät osan
rutiininomaisesta toimitustyöstä, ku-
ten käännöstyö, korrehtuurin luku ja
lyhyen notisien kirjoittaminen. Kaikki
tekstit on tarkastettu toimittajilla ja
toimitus vastaa tekstien sisällöstä.

Waasan Päivälehti on päiväleh-
tityyppinen julkaisu, toistaiseksi se
ilmestyy sunnuntaiaamuisin. mutta
tavoitteenamme on että se jatkossa
ilmestyy joka aamu.

Lehti on luettavissa verkossa ilmai-
seksi.

Päätoimittaja on Hans Björknäs.
Lukijoiden kirjoitukset ovat terve-
tulleet!

Lehti on paikallisessa omistuksessa
ja tulee sellaisena pysymään.

Toimitus: Waasan Päivälehti, Kou-
luku 37 B 7, 65100 Vaasa, puhelin
+358-40-5462455.

Helsingin toimitus: Waasan Päi-
välehti, Toinen linja 9 B 36, 00530
Helsinki. Puhelin +358-40-5462455.
Ilmoitukset pyydetään lähettämään
emaililla jpg-muodossa.

Email: waasanpaivalehti@gmail.com

Lukijoilta

Erittäin mielellämme vastaan lu-
kijoidemme kommentteja. Kom-
mentteja, tarinoita, muistoja,
keskustelua, uutisia kotoa. Tämä
on luultavasti tämän paperin tär-
kein osa.

Mutta tilaa on rajoitetusti, joten
kirjoita mahdollisimman lyhyesti!
Joten lähetä viestit osoitteeseen:

waasanpaivalehti@gmail.com

Ilmoita WP:ssä

Tässä historiallisessa ja hy-
permodernissa päiväleh-
dessä ensimmäisten joukossa
mainostamisella voi olla PR-
arvoa.

waasanpaivalehti@gmail.com

jpg-, tiff- tai png-muodos-
sa. Mainokset pienennetään
sitten 46 mm:n sarakkeen le-
veyteen.

Ota yhteyttä:
waasanpaivalehti@gmail.com

ELOKUUN HOROSKOOPPI 2026

Elokuun horo- skooppi – tähdet höpi- sevät (ja vä- hän asiaakin)

Oinas (21.3.–19.4.)
Saat elokuussa loistoidean!
Harmi kyllä joku keksi sen jo
vuonna 2003. Lohduttavuus
jätelöllä. Ja lisää jätelöllä.
Strössel on elämänsenne.

Härkä (20.4.–20.5.)
Raha tulee luoksesi! Tosin
vain alennuskuponkina Tok-
manniin. Rakkaus kukoistaa
– mutta vain jos muistat kas-
tella sen (vihje: myös kukat
pitävät huomiosta).

Kaksoiset (21.5.–20.6.)
Olet kaikkialla ja ei missään
– aivan kuten lomasi suun-
nitelmat. Hengitä syvään,
meditointi ei ehkä auta,
mutta kadonneiden avainten
etsintä voi.

Rapu (21.6.–22.7.)
Tunnet herkästi. Se on ihan

okei. Joskus itku pastakata-
strofista puhdistaa sielua.
Elokuun lopulla odottaa
yllätys – ehkä pizza.

Leijona (23.7.–22.8.)
Tämä on SINUN kuukautesi!
Kaikki pyörii ympärilläsi,
kuten sen pitääkin. Nauti
valokeilasta, mutta muista:
muutkin haluavat vess-
avuoron.

Neitsyt (23.8.–22.9.)
Yrität kontrolloida jokais-
ta yksityiskohtaa. Elokuu
nauraa. Päästä irti – edes to
do -listan värikoodauksesta.
Excel voi odottaa.

Vaaka (23.9.–22.10.)
Et osaa päättää: aurinko-
hattu vai sadetakki? Ota
molemmat. Elokuu ei osaa
itseään päättää. Rak-
kausrintamalla säpinää ja
hämmennystä – molempia
sopivassa suhteessa.

Skorpioni (23.10.–21.11.)
Salaisuudet houkuttavat:
kuka söi viimeisen jätelön?
Miksi kukaan ei vastaa
viestiin? Älä pelkää, elämä
selviää – ehkä. Pidä tyylik-
kästi etäisyyttä ja tarvit-

taessa pistetarkkuutta.

Jousimies (22.11.–21.12.)
Seikkailunhalusi herää!
Valitettavasti määränpää
on lähikauppa. Mutta hei
– jokainen reissu alkaa
askeleesta, ja ehkä myös
pullatarjouksesta.

Kauris (22.12.–19.1.)
Yrität olla vastuullinen
– mutta elokuu käskää
ottamaan rennommin. Ota
sukat pois, laita varpaat
nurmikkoon. Maailma
ei kaadu kahden päivän
Netflixiin.

Vesimies (20.1.–18.2.)
Uusia ideoita tulvi päähä-
si. Osa niistä jopa toimii!
Älä siiti perusta podcastia
– paitsi jos se käsittelee
marsuja ja eksistentti-
alismia. Siinä voisi olla
jotain.

Kalat (19.2.–20.3.)
Haaveilet enemmän kuin
siivoat. Ja hyvä niin. Elokuu
tuntuu kuin vesiväriä –
kaunis, mutta vähän märkä.
Kirjoita unesi ylös – niistä
syntyy ehkä kirja. Tai hyvin
outo ostoslista.